

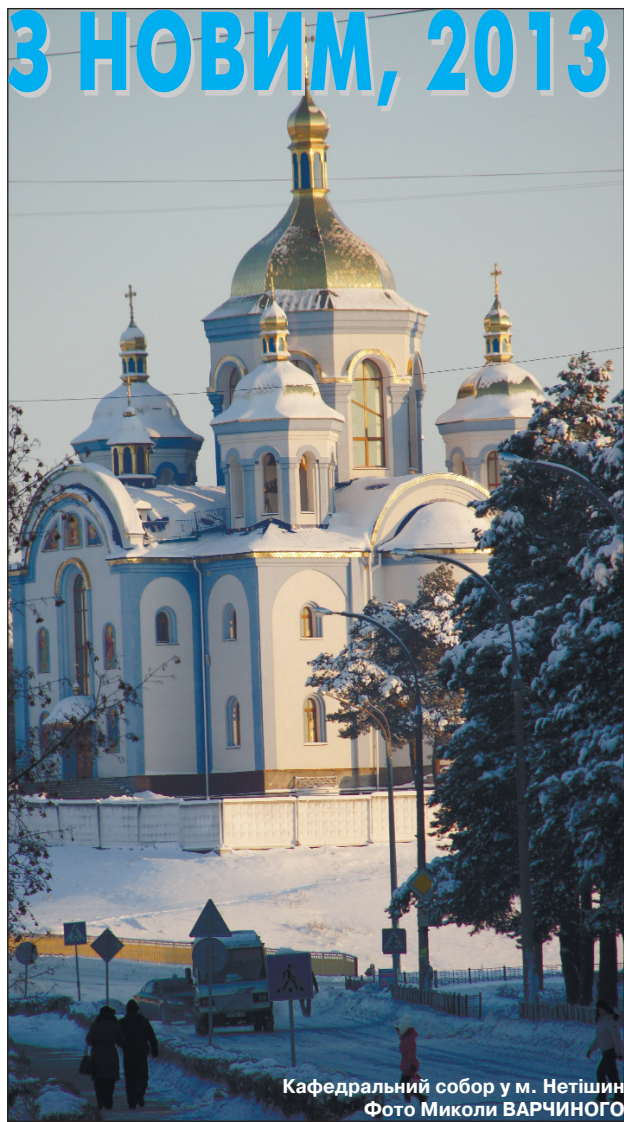

АТОМНИК України

№1—2 (631—632)
3—10 січня 2013 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

З НОВИМ, 2013 РОКОМ І РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Кафедральний собор у м. Нетішин
Фото Миколи ВАРЧИНОГО

Шановні колеги! Дорогі друзі!
Сердечно вітаю вас з Новим, 2013 роком і Різдвом Христовим!
Минулий рік назавжди залишиться у нашій пам'яті, в історії Атомпрофспілки як рік скликання V З'їзду, що пройшов під знаком 20-річчя більш як 76-тисячної за кількістю спілчан організації. Найвищий профспілковий форум визначив Стратегію розвитку Атомпрофспілки на період до 2017 року, ухвалив зміни і доповнення до Статуту, багато інших важливих внутрішньоспілкових документів.
Ці значущі події, а також укладання низки нових галузевих угод, колективних договорів, що відбулися на тлі складних процесів у соціально-економічному житті держави, викликів світової фінансової кризи, засвідчили взаємну відповідальність і партнерську співпрацю, активність і згуртованість профорганів усіх рівнів, численних активістів, включаючи молодь і ветеранів, у подальшому утвердженні захисної дієздатності, збереженні стабіль-

ності і поступальності нашого спілчанського руху. Спільними зусиллями, розумінням і підтримкою, чесною працею і любов'ю до людей ми спроможні обстоювати профспілкову позицію з покращення умов життя і праці односпілчан.
Оберігати й забезпечувати інтереси наших співспілчан, підвищувати авторитет профспілки, зміцнювати її солідарність і єдність — це основа і сила нашого буття у новому році.
Шановні односпілчани! Нехай ці чарівні новорічно-різдвяні свята принесуть вам, вашим рідним і близьким багато радості, тепла і злагоди, миру і благополуччя.
Бажаю вам невичерпної енергії, довгого трудового і життєвого віку, премічного здоров'я. Хай завжди будуть поруч вірні і мудрі друзі та надійні і випробувані партнери. Щастя — кожному з вас, нових звершень — кожному колективу!
Зі щирою повагою
**Голова Атомпрофспілки України
Валерій МАТОВ**

Новорічно-різдвяні інтерв'ю «Атомнику України»

З наближенням улюблених і чарівних новорічно-різдвяних свят редакція газети попросила профспілковців відповісти на чотири запитання:
1. Яким, на Ваш погляд, був 2012 рік для Вашого підприємства, профорганізації? 2. На що хороше можна сподіюватися в 2013 році? 3. Про що, насамперед, напередодні Нового року Ви хотіли б сказати своїм односпілчанам? Кому б Ви у ці передсвяткові дні адресували слова подяки і за які заслуги? 4. Чи є у Вас з нагоди новорічно-різдвяних свят улюблений тост чи девіз?
Николай Федорович ЗАХАРОВ, **председатель профсоюзного комитета Запорозької АЕС:**
1. 2012 год был хорошим. Атомщики всегда отличаются тем, что, несмотря ни на какие политические ситуации, просто выполняют свои задачи, и в этом заслуга всего персонала!

діватися спілчанам у році 2013-му? 3. Про що, насамперед, напередодні Нового року Ви хотіли б сказати своїм односпілчанам? Кому б Ви у ці передсвяткові дні адресували слова подяки і за які заслуги? 4. Чи є у Вас з нагоди новорічно-різдвяних свят улюблений тост чи девіз?
3. За свой труд многие наши работники награждены различными наградами и атомной станции, профсоюзного комитета, НАЭК «Энергоатом», министерства.
4. В Новом году я хочу пожелать всему персоналу Запорозької АЕС, всем энергетикам, чтобы наша работа была востребована как можно больше, чтобы мы все смотрели в будущее с уверенностью.
Желаю всем новых профессиональных успехов, а вашим семьям крепкого здоровья, благополучия, любви и согласия, чтобы вы гордились своими детьми и были счастливы!
(Интервью по теме — 2 стр.)

Ядерники XXI століття: трудова доблесть

**Указ Президента України №709/2012
Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня енергетики**

(Витяг)
За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняного енергетичного комплексу, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм постановляю:
Нагородити медаллю «За працю і звитягу»
ІСТОМІНУ Ларису Леонідівну — начальника лабораторії відділу відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», МИКОЛАЙСЬКА область, ПІДМОГИЛЬНОГО Григорія Миколайовича — дефектоскопіста служби контролю металу відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», СТЕПАНЧУК Світлану Василівну — інженера-лаборанта лабораторії відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».
Присвоїти почесне звання «Заслужений енергетик України»
ЛЕОНОВУ Володимирі Анатолійовичу — головному диспетчеру-начальнику служби відокремленого підрозділу «Рівненська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ Леоніду Костянтинівичу — провідному інженеру цеху відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», МИКОЛАЙСЬКА область, і ШАПОВАЛУ Петру Івановичу — електрогазозварникові дільниці відокремленого підрозділу «Рівненська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».

За значний особистий внесок у розвиток електроенергетичної галузі, сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня енергетики нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (з врученням пам'ятного знака): БАЖУКОВА Андрія Владиславовича — начальника служби контролю металу відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», ЛЕТВИНКА Василя Федоровича — начальника виробничо-технічної служби «Хмельницької АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», МИХАЙЛЕНКА Андрія Анатолійовича — провідного інженера цеху теплової автоматики відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».
За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у забезпечення функціонування атомної енергетики України та з нагоди професійного свята — Дня енергетики відзначає ДП НАЕК «Енергоатом» удостоєно:
Нагрудними знаками: «Заслужений працівник атомної енергетики» — 6 осіб; «Почесний працівник атомної енергетики» — 13 осіб, «Відмінник атомної енергетики» — 31 особу.
Відзнакою «За вагомий внесок у розвиток атомної енергетики» — 40 осіб, Почесною грамотою — 91, Грамотою — 95 і Листом Подяки нагороджено 109 осіб.

Фотоінформація Людмили ГАП'ЮК

Працівники цеху з ремонту тепломеханічного устаткування енергоремонтного підрозділу Рівненської АЕС (старший майстер ЦРТУ Микола МИКИТЮК з головним інженером ЕРП Сергієм ЛАВРОВИМ на нижньому знімку ліворуч) виконують роботи на теплообміннику ПСВ-1 згідно з річним графіком ремонту. На знімку (зліва — направо): бригада майстра Анатолія МАКСИМЧУКА — слюсарі VI розряду Василь РЕШЕТИЦЬКИЙ та бригадир Віктор КНЬОВЕЦЬ, слюсар V розряду Микола ГУТНИК, слюсар IV розряду Костянтин ІРШАК.

Електрослюсар цеху з ремонту електротехнічного устаткування ЕРП РАЕС Олександр КОЛОС не тільки хороший працівник, а й один з кращих спортсменів атомної електростанції. У змаганнях з футболу неодноразово посідав призові місця — від районних до міжнародних рівнів.

Новорічно-різдвяні інтерв'ю «Атомнику України»

Дніпродзержинська об'єднана організація Атомпрофспілки:

1. Рік 2012-й для підприємств нашого промйайданчика, на жаль, дуже невдалий через прості виробництва на ДП «Смоли», неповний робочий тиждень на ДНВП «Цирконій», несвоєчасну виплату заробітної плати та головне — відсутність чіткої програми зайнятості трудових колективів після «кінця світу». Вибачте, без чорного гумору не обійтись.

2. У році 2013-му спільна можна сподіватися на моральну та професійну підтримку профспілкового активу. Ветеранам та пенсіонерам треба гуртуватися для допомоги один одному, а профспілковим лідерам не забувати, що і вони невдовзі поповнять лави цієї категорії і опиняться в аналогічних, некомфортних умовах.

3. Напередодні наступаючих свят, звичайно, бажаємо всім здоров'я, бо на лікування не вистачає ні зарплати, ні пенсії.

Дуже хотіли б адресувати хоча б кому слова подяки, але... Найдіть такі слова для Ваших рідних, друзів та колег. Сподіваємося, що коло таких односпілчан буде розширюватися під професійними гаслами та новорічними побажаннями. Не сумуйте! Зустрінемо та проживемо Новий рік з упевненістю на недалеке краще майбутнє для наших працівників — членів Атомпрофспілки.

Бо так має бути!
Бо той, хто виробляє світло і тепло, заслуговує на гідне життя, а покращити його можна тільки за нашою участю!
Усім, усім, усім — Віри, Надії, Любові та гумору!

4. Улюблений тост — Вип'ємо горілку за Атомпрофспілку. Але не забуваємо: надмірне вживання алкоголю шкідливе для Вашого здоров'я.

З повагою
Представник Атомпрофспілки в ДООП Т. О. ФЕДОРЕНКО

На снимке (слева — направо) в первом ряду: КОРОЛЕВА Любовь Ивановна — деловод ДООП, МАРИШКИНА Маргарита Петровна — председатель профсоюзного комитета СМСЧ-8, член ЦК Атомпрофсоюза, ФЕДОРЕНКО Тамара Алексеевна — Представитель Атомпрофсоюза в ДООП, председатель профсоюзного комитета ГП «Смоли», член ЦК Атомпрофсоюза, и КОЗИЦКАЯ Оксана Николаевна — главный бухгалтер ДООП, член ревизионной комиссии. Во втором ряду: ОДИНЦОВ Владимир Алексеевич — председатель профсоюзного комитета ГП «38-ОИТЧ», КИСИЛЕВ Василий Игнатьевич — председатель профсоюзного комитета ГНПП «Цирконий», ЗАСЛАВСКИЙ Юрий Федорович — председатель профсоюзного комитета ГП «Магнит», и ШАПОВАЛОВ Виктор Николаевич — юрист ЦК в ДООП.

ВІДЛУННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СВЯТА

У підрозділах ДНВП «Цирконій» відбулись урочисті збори працівників з нагоди Дня енергетики. Значна кількість працівників підприємства була нагороджена грамотами та відзнаками Міністерства енергетики України, Дніпропетровської облдержадміністрації, міського голови м. Дніпродзержинськ та голови Баглійського райвиконкому.

На знімках: заступник генерального директора з економіки та фінансів Прийма М. І., голова профкому Кісільов В. Г., в.о. голови Баглійського райвиконкому Задорожній І. В.; відзнаку начальнику цеху № 94 Тимченку В. А. вручає заступник генерального директора Прийма М. І.

Голова профкому ДНВП «Цирконій» В.Г. КІСІЛЬОВ

Директор Новокопальської шахти Вадим КОСАРЕНКО:

— 2012 год был для Новокопальской шахты довольно успешным, хотя и не без известных сложностей. Главное — коллектив шахты справился с плановыми заданиями. Если конкретно, то за год добыто 145 тысяч тонн руды, пройдено 4025 погонных метров горных выработок, объем подготовленных запасов рассчитан на 24 месяца, а конкретно на 2013 год они составляют 10,8 месяца. В 2012 году введено в эксплуатацию два добычных блока. Другими словами, Новокопальская шахта начала вносить свою лепту в результат деятельности всего комбината, но необходимо отметить, что наш результат был предопределен именно политикой руководства ВостГОКа в отношении шахты. Вторым позитивным условием выхода шахты на стабильное выполнение плановых заданий стало формирование боеспособного коллектива, и опять же не без активного участия комбината.

Не хочется повторяться о сложностях. О них нам все прекрасно известно, и от того, что мы будем напоминать о них друг другу, проблемы никуда не денутся. Поэтому скажу о том, чего хочется в Новом году. Конечно, хотелось бы стабильного финансирования и снабжения для выхода шахты на первую проектную мощность в 500 тысяч тонн руды в год. Впрочем, этого желают все руководители, поэтому хочу пожелать коллегам других шахт, всем работникам ВостГОКа и, конечно же, трудящимся Новокопальской шахты исполнения всех желаний в Новом году, стабильной и безаварийной работы, здоровья, благосостояния, личного счастья и всегда прекрасного настроения!

Председатель первичной профсоюзной организации Новокопальской шахты Александр ЗИВВА:

— Профсоюзный год на Новокопальской шахте прошел, можно сказать, достаточно напряженно, в хорошем смысле этого слова. Удалось удовлетворить практически все заявки на оздоровление трудящихся шахты и членов их семей. Необходимо отметить первый удачный опыт организации отдыха наших детей в Болгарии, где им очень понравилось. Уже начали поступать заявки на отдых в следующем году.

Благодаря тесному взаимодействию профсоюзного комитета и руководства шахты, а также действенной и существенной помощи руководства профсоюзного комитета комбината, нам удалось решить ряд социально-бытовых проблем. В частности, начала функционировать спортивная комната в общежитии. Сейчас работаем над решением вопроса с отоплением. Для обеспечения комфортного температурного режима в жаркое время года удалось установить кондиционер на участке подъема. Другой кондиционер, можно сказать, завоевали в качестве приза наши спортсмены, которые впервые приняли участие в спортивной спартакиаде комбината. Его установили на участке горно-капитальных работ. Профсоюзной организации удалось организовать сбор средств для оказания благотворительной помощи членам профсоюза, оказавшимся в сложной жизненной ситуации.

Исходя из этого, хочу пожелать всем новокопальцам, нашим коллегам и друзьям из других шахт и всего ВостГОКа счастья в Новом году, прекрасного здоровья, хорошего настроения, которое невозможно без стабильного развития предприятия, надежного финансирования, достойной заработной платы!

Директор Смолинской шахты Виктор КОВАЛЕНКО:

— Самое главное в 2012 году то, что коллектив Смолинской шахты в очередной раз доказал свою боеспособность и надежность. Несмотря ни на что, люди работали на результат, у нас не было простоев, выполняются плановые показатели по итогам года.

Особенностью уходящего года было, как мне кажется, возвращение, вернее говоря, год напомнил нам худшие годы в нашей новейшей истории в отношении обеспечения. Поэтому было очень сложно работать в условиях жесткого ограничения финансирования и материально-технического снабжения. Тем не менее, год завершаем во многом успешно. До наступления морозов мы залили последний кубометр гидрозакладочной смеси, чем выполнили план по гидрозакладочным работам на сто процентов. Для Смолинской шахты это важно, потому что в условиях сужения сектора подготовительных работ залитые отработанные блоки дадут возможность со второй половины 2013 года обрабатывать смежные блоки. Тем самым мы обеспечиваем фронт очистных работ в будущем году. Что еще удалось? С помощью комбината мы интенсивно занимаемся ремонтом буровой техники, что тоже должно усилить наши позиции в этом направлении.

Год 2012-й выдался тяжелым, но коллектив, и это надо подчеркнуть, демонстрирует слаженность, профессионализм, ответственность и благодаря этому изыскивает все средства и возможности для поддержания объемов производства. Это свидетельствует о зрелости и готовности решать самые сложные задачи, конечно, при наличии всех составляющих организации производства.

Поэтому хочу поздравить всех работников Смолинской шахты, а от их имени и от себя лично всех работников комбината, его руководство с Новым годом! Хочу пожелать благополучия и здоровья, любви и семейного уюта, веры в наше будущее и стабильности, процветания и успехов.

Председатель первичной профсоюзной организации Смолинской шахты Николай КАВУН:

— Главную задачу — защиту интересов трудящихся во всех сферах жизнедеятельности предприятия профсоюзный комитет Смолинской шахты старается выполнять с максимальной эффективностью. 2012 год был для нас знаковым. Исполнилось 40 лет со дня основания шахты, чему была посвящена книга. В ней отмечены важнейшие вехи деятельности предприятия и поселка Смолино. Мы живем в сложное время, но

руководство комбината и профсоюзный комитет неукоснительно выполняют положения Коллективного договора. Горняки вовремя получают заработную плату и отпускные, программа оздоровления шахтеров и членов их семей выполнена в полном объеме. Есть даже прирост по линии социального страхования. В этом году впервые провели летнюю сессию отдыха за границей, в Болгарии. В ней приняли участие и дети работников Смолинской шахты. Опыт, можно сказать, удался, хотя это было и непросто. На должном уровне поддерживается на шахте и спортивное движение. Проведена 9-я спартакиада шахты, в которой победителем вышла команда коллектива участка № 2 рудообогатительной фабрики. Наша футбольная команда «Шахтер» не только выиграла первенство Маловисковского района, но и вышла в финал Кубка Кировоградской области. Это большой успех, обусловленный энтузиазмом игроков и боевым настроем команды.

Благодаря поддержке руководства комбината и шахты удалось обеспечить нормальное функционирование социально-бытовой системы. В этом году за счет комбината удалось приобрести два автобуса, хотя они и не решают всех наших проблем, но направление в их решении выдерживается.

Я уже говорил, что 2012 год для смолян особенный, юбилейный. Несмотря на сложные периоды, которые были в жизни шахты, удалось главное — сохранить коллектив. Хочу надеяться, что нынешние проблемы носят временный характер, поэтому желаю всем работникам комбината, Смолинской шахты, нашим коллегам — ингульчанам и новокопальцам успехов в новом году, счастья, здоровья, мира и стабильности!

Председатель первичной профсоюзной организации Ингульской шахты Анатолий КУЛИНКА:

— 2012 год был интересным. Во-первых, Ингульская шахта отметила свое 45-летие. По профсоюзной линии вроде бы все хорошо. Условия Коллективного договора выполняются и практически целый год у нас не было задержек с выплатой заработной платы, отпускных, оздоровительных, оплатой больничных, правда, по этому пункту был сбой. Оздоровительная кампания прошла на должном уровне, отдохнули практически все желающие. Имеем удачный опыт детского отдыха в Болгарии. Шахта получила подарок — два новеньких автобуса. Вместе с тем нельзя сказать, что все хорошо, окончание 2012 года заставило задуматься. Имеем кризис неплатежей, из-за которого страдает и производство, и люди. Сейчас нечем оказывать материальную помощь по профсоюзной линии, задерживается финансирование культурных мероприятий. Это не украсило год, который мы прожили. В целом профсоюз свои задачи выполнил, но есть одно немаловажное «но». Мы не смогли до конца добиться выполнения договоренностей, достигнутых на переговорах администрации и профсоюзного комитета ГП «ВостГОКа», Атомпрофсоюза, с одной стороны, и Минэнергоугля, НАЭК «Энергоатом», с другой (возможно, повлияла избирательная кампания).

Но Новый год есть Новый год. Благодаря поддержке директора шахты Равиля Аглиулина, мы провели в областной филармонии традиционный утренник для всех детей работников шахты. Кстати, директор постоянно помогает в организации праздничных концертов для жителей микрорайона «Школьный» г. Кировоград. Жизнь продолжается, будем надеяться, что в год мудрой змеей у наших политиков хватит мудрости и желания сделать так, чтобы процветала Украина, украинский народ, наш комбинат и его работники. С Новым годом вас, дорогие коллеги, и, надеюсь, с новым счастьем!

Директор Ингульской шахты Равиль АГЛИУЛИН:

— Конечно, хочется вспомнить все то хорошее, что удалось сделать в 2012 году. Скажем прямо, в сложных финансово-экономических условиях коллектив Ингульской шахты приложил все усилия, чтобы справиться с производственными заданиями, и нам многое удалось. Так, план по добыче и отгрузке руды выполнен на сто процентов. Проходки — на 103 процента, а это пройдено дополнительно 140 погонных метров горных выработок. План по бурению выполнен на 101,8 процента, то есть дополнительно пробурено около 1700 погонных метров скважин. План по закладке выполнен на 100 процентов, хотя он дался очень тяжело из-за неритмичности поставок граншлака и песка. Нормально сработал ПРСК, да в принципе все службы шахты со своими заданиями справились. В частности, силами шахты было своевременно обеспечено создание возможностей для бесперебойной доставки, обработки и отгрузки руды с Новокопальской шахты. Проведена большая работа по подготовке и изучению проекта переработки отвалов. Мы должны будем нарастить усилия по нарезке горизонта 440 метров. Надеемся на улучшение финансирования и материально-технического обеспечения, а за горняками Ингульской шахты дело не станет.

Надо отметить, что Ингульская шахта, которая находится возле Кировограда, несет дополнительную нагрузку в виде постоянного контакта с представителями общественности и прессы. 2012 год был особенно богат на такие встречи, мы в очередной раз доказали, что работаем открыто и прозрачно, с соблюдением всех санитарных и экологических нормативов. Так что я могу только поблагодарить работников шахты за труд.

Хочу всех их поздравить с Новым годом и Рождеством Христовым. От себя лично и от коллектива Ингульской шахты поздравляю с этими замечательными праздниками наших коллег — горняков, руководство и всех работников Восточного горно-обогатительного комбината в целом и пожелать здоровья и шахтерской удачи, потому что если будет здоровье и удача — будет и все остальное, то есть счастье, достаток, уют, радость в семьях, хорошие друзья. Конечно, желаю всем нам в 2012 году экономической стабильности, благополучия, процветания нашему ВостГОКу!

В ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЛАНКАХ ПРОФСПІЛКИ

«Каждый должен спросить себя, а какой я внес вклад в жизнь коллектива?»

Более десяти месяцев прошло с того момента, как коллектив Чернобыльской АЭС выбрал нового профкома и его нового лидера. Срок немалый. О сделанном за это время, о планах на будущее рассказывает председатель первичной профсоюзной организации ЧАЭС Максим Орлов.

— Чем сегодня занимается профсоюзный комитет?

— Мы выполняем работу, определенную Законом «О профсоюзах и гарантиях их деятельности»: оплата труда, контроль за соблюдением действующего законодательства на предприятии относительно трудовых и экономических прав работников. Участвуем в комиссии по аттестации рабочих мест, представляя интересы работников, включая работу с органами государственной экспертизы по условиям труда, в том числе, и подрядных организаций.

Работаем в части обеспечения пенсионного права — ведем переписку с Пенсионным фондом, встречаемся...

В общем, работы достаточно много, стараемся действовать системно — оказываем материальную помощь, занимаемся оздоровлением персонала, проводим физкультурно-оздоровительные мероприятия...

— Вот давайте-ка по порядку обо всем этом и расскажем.

— Думаю, сейчас можно подвести промежуточные итоги: профсоюзный комитет, в том составе и качестве, который мы имеем сейчас, достаточно организованный и дееспособный, что позволяет оперативно решать вопросы в зависимости от складывающейся ситуации.

Кроме того, ведем постоянный диалог с администрацией — здесь тоже можно говорить об определенных успехах, потому что появилось понимание того, что есть цельный коллектив ЧАЭС, вне зависимости от того, являются работники станции членами профсоюза или нет. Единственное, что важно понимать: через профсоюзные организации социальные-экономические интересы коллектива представляются на всех уровнях, в том числе — государственной власти. Это происходит потому, что мы можем вести социальный диалог с органами государственного управления и действительно представлять интересы всего коллектива. Хотелось бы, чтобы люди, которые наблюдают за работой профсоюзной организации со стороны, понимали, что мы представляем и их интересы, чтобы они все-таки не оставались в стороне и несли ответственность вместе с нами. В том числе, и моральную — за ту работу, которую мы выполняем и в их интересах. В связи с этим я хотел бы обратиться к людям, которые критически относятся к работе, выполняемой другими, чтобы каждый задал себе вопрос: «А какой я внес вклад в жизнь коллектива?»

— Понятно, что это, скорее, философско-риторический вопрос. А что удалось сделать?

— Удалось сформировать профком, нацелив его на решение сложившихся проблем, на конструктивные решения — в диалоге с администрацией, в диалоге с органами государственного управления. Удалось применить механизм, основанный на социальном диалоге, социальном партнерстве. Потому как при ведении «войн» и противостоянии, как под-

сказывает опыт, результирующий вектор равен нулю. И, напротив, необходимо, чтобы результатом диалога являлись решения, основанные на взаимном понимании проблем.

Одним из таких решений стал подписанный Коллективный договор — результат достаточно серьезной предварительной работы и обсуждения на конференции трудового коллектива. Есть в новом Коллективном договоре моменты, требующие доработки, но дорогу осилит идущий. Главное, что это понимают обе стороны — и администрация, и профсоюзный комитет.

— Какие цели вы ставили перед собой, вступая в должность, и что удалось реализовать?

— В этот год мы вступили со множеством проблем. Речь, в частности, о выделении ГП «Управление обеспечения функционирования объектов Чернобыльской АЭС» из состава ЧАЭС, необходимости создания там своей профсоюзной организации в составе Атомпрофсоюза. Эту работу мы закончили совсем недавно: провели конференцию первичной профсоюзной организации УОФО, легализовали ее, выбрали председателя, состав профкома. На конференции мы озвучили принципы взаимодействия, так понимаем, что ГП УОФО — предприятие, у которого есть будущее.

В Отраслевое соглашение были внесены соответствующие правки — там появилось предприятие ГП УОФО со своими социальными стандартами, и сейчас созданы предпосылки для того, чтобы ГП УОФО имело собственный колдоговор, который будет не хуже, чем на ЧАЭС. В силу того, что это динамично развивающееся предприятие (мы создаем все предпосылки, чтобы они развились и дальше), достаточно хорошо видна результативность хозяйственной деятельности, и это тоже находит понимание в Администрации зоны отчуждения. Уверен, будет там и зарплата, и рабочие места для жителей Славутича — ведь это предприятие зарегистрировано в нашем городе. Это достижение. На начало года многое было сумбурно и казалось сложным, но мы сейчас можем говорить о том, что эту проблему мы все-таки разрешили.

Показывает свою состоятельность и 25-ступенчатая система оплаты труда, принятая на конференции. Есть некоторые шероховатости. Над ними мы работаем вместе с администрацией. Могу сказать, что тупиковых моментов там нет, все решаем.

Коллектив ЧАЭС выходит в финал 2012 года с определенными достижениями. И профсоюзный комитет в том числе. Лично меня это радует.

— В числе самых болезненных для персонала ЧАЭС и ГП УОФО — пенсионная проблема. Документы месяцами лежат в ПФ, но никакого вразумительного ответа, никакого движения по ним нет. Как вы намерены защитить права работников, которые достигли пенсионного возраста, но им не начислена пенсия?

— Проблемный пенсионный вопрос постоянно на контроле.

Количество таких работников сегодня уже превысило 30 человек. ПФ принимает дела и документы для начисления пенсий — и не начисляет. Несмотря на то, что все мыслимые законные сроки проходят, решения нет ни положительного, ни отрицательного. Опираясь на официальную информацию-разъяснение, получаемую в ответ на наши запросы в ПФ Киева и Славутича, могу сказать следующее. Если в 2011 году мы получили отказы, связанные с тем, что Администрация зоны отчуждения не подготовила списки предприятий зоны отчуждения, персонал которых имеет право на льготную пенсию, как предусмотрено соответствующим Постановлением, то в настоящее время списки введены в действие при участии Атомпрофсоюза, и это уже не причина для отказа. Собственно, и отказов нет, но нет и начислений. Сейчас мы собираем документы, обратились к тем членам Атомпрофсоюза, у которых есть вышеперечисленные проблемы, с предложением представлять их интересы на всех уровнях, в том числе, и в суде. В этом случае будем подвергать жесткой критике как должностных лиц, так и действия ПФ в целом. Надеемся, что до конца года будут определенные подвижки. Параллельно мы взаимодействуем с ЦК Атомпрофсоюза, пользуемся их правовой и информационной поддержкой. Думаю, важно посеять положительный прецедент.

ПФ занимает двойственную позицию — документы принимают, аттестация рабочих мест, на основании которой начисляется пенсия, проведена. Все необходимые шаги были сделаны после разъяснений уполномоченного органа при Минсоцполитики Украины — в частности, о том, каким образом необходимо выполнять аттестацию рабочих мест в зоне отчуждения. Для информации: рабочие места на ЧАЭС, как и на других предприятиях зоны отчуждения отнесены к Списку №1 по определенному показателю — работа в зоне. Таким образом, мы знаем, что аттестация рабочих мест, отнесенных к списку №1, проводится именно по этому показателю. Аттестацию рабочих мест мы выполнили в строгом соответствии с рекомендациями. Далее результаты аттестации прошли государственную экспертизу и получили положительный результат от эксперта по условиям труда. Таким образом, у Пенсионного фонда даже по формальному признаку нет никаких оснований отказать в начислении пенсии. Возможно, это происходит от нехватки средств, но это лишь предположение, фактов нет.

— К вам обращаются только члены профсоюза, а надеются на помощь и поддержку все. Наверное, стоит задуматься тем, кто не в профсоюзе?

— Да, в нашей судебной системе нет прецедентного права, когда решение одной ситуации является основанием для автоматического решения подобных проблем. Тем не менее, я считаю, что как только мы создадим прецедент положительного решения данного вопроса, мы «столкнем камень с горы». В настоящий момент мы этого не достигли, но и мотивированных отказов тоже нет. С одной стороны, это плохо, потому что нам не на что опереться в своем судебном иске, с другой, это хорошо, потому что ПФ тоже не на что опираться в отказе — просто тянут время. В первую очередь мы и будем отсуживать эти необоснованные проволочки, основываясь на трехмесячном сроке, в течение которого и должно быть принято то или иное решение, т.к. далее все действия выпадают из правового поля. Одним словом, профсоюзная организация как защитник трудовых и социально-экономических интересов, этот вопрос считает одним из самых приоритетных в своей деятельности, безусловно, наряду с проведением аттестации рабочих мест.

С моей точки зрения, вопросы аттестации рабочих мест — это отдельный блок проблем. Убежден в том, что необходимо независимо и очень аргументировано раскрывать позицию профкома в части аттестации рабочих мест в условиях зоны отчуждения и ЧАЭС, чтобы люди понимали, в какой позиции мы сейчас находимся, что можем приобрести и что потеряют и каковы наши дальнейшие действия.

— Одно из главных направлений деятельности профкома — организация оздоровления работников ЧАЭС и их детей. Каковы планы в этом направлении на 2013 год?

— Оздоровление — необходимость для людей, работающих в особо вредных условиях труда. Результаты проведенного в 2012 году медосмотра заставили задуматься профсоюзную организацию и руководство станции о методах оздоровления людей. Учитывая ограниченные финансовые возможности, мы обратились с просьбой оказать помощь в оздоровлении персонала к руководству станции. По крайней мере тех людей, которым рекомендовано оздоровление по результатам медосмотра. Это как программный минимум и она уже выполняется, есть ряд наработок. Есть беспрецедентные ценные предложения. Рассматривали и приняли даже предложения от словачкой стороны и будем направлять туда группы для оздоровления централизованно. Можно, конечно, работать и индивидуально, но это сложнее и менее результативно. Это серьезные суммы денег, работа, в том числе и с железной дорогой.

Кроме того, мы в 2012 году успешно оздоровили детей. На 2013 год есть уже определенные наработки, договоренности о взаимодействии с администрацией в финансовом плане. Радует то, что мы решаем многие вопросы с помощью конструктивных диалогов.

ВЛАДА І ПРОФСПІЛКИ

ПЕРШІ КРОКИ СПІВПРАЦІ

Голова ФПУ — Голова Спільного представницького органу профспілок Юрій Кулик наприкінці грудня 2012 року провів першу робочу зустріч з членом нового уряду — міністром соціальної політики України Наталією Королевською.

Під час обговорення було порушено питання щодо забезпечення своєчасної виплати працівникам усіх сфер зарплати. Міністр зазначила, що це питання вона вважає пріоритетним і ставить собі за мету реалізацію завдання глави держави покласти край цьому негативному суспільному явищу. Вона висловила припущення, що 2013 рік має стати останнім, коли існуватиме заборгованість із зарплати.

Юрій Кулик запропонував підтримку профспілок і найактивнішу участь у вирішенні цього питання. Дано доручення відповідальним за цей напрям роботи актуалізувати профспілковий пакет додаткових пропозицій, спрямованих на розв'язання проблеми виплати боргів із зарплати.

Голова ФПУ надіслав особисте звернення до кожного керівника обласної державної адміністрації з пропозицією забезпечити співпрацю місцевих органів виконавчої влади з профспілковими організаціями в налагодженні дійового контролю за дотриманням трудового законодавства і забезпечення своєчасності виплати зарплати.

Королевська Н.Ю. у свою чергу звернулася до Федерації профспілок з пропозицією запровадити профспілковий моніторинг за своєчасністю виплати зарплати і проводити ретельні дослідження стану її виплати на підприємствах і в організаціях. А про факти заборгованості невідкладно повідомляти міністерству для вжиття рішучих заходів. Королевська Н.Ю. також повідомила, що роботу колегіального центру, який приймає звернення громадян, буде націлено на оперативне реагування з боку міністерства на інформацію про заборгованість.

Для вирішення оперативних проблем у соціальній сфері міністерство увійшло з пропозицією до Кабінету Міністрів щодо виділення понад 3 млрд. грн. для погашення заборгованості із зарплати працівникам бюджетної сфери.

У ході зустрічі прийнято рішення, що протягом 2-х тижнів заступники Голови ФПУ і заступники міністра опрацюють проблеми, які накопичилися. А з найбільш чутливих питань у другій половині січня 2013 року має відбутися низка зустрічей міністра з лідерами галузевих профспілок, де відбудеться інформування про результати співпраці міністерства і Федерації профспілок України, про заходи, що вживаються.

Інформаційно-аналітичний центр ФПУ

СКЛАДОВІ ДЕРЖБЮДЖЕТУ — 2013

Предельный дефицит государственного бюджета на 2013 год установлен в размере 50,532 млрд. грн., что на 30,2% превышает соответствующий показатель, запланированный на 2012 год (38,807 млрд. грн.).

Такие данные приведены в законе о госбюджете-2013, текст которого опубликован в официальной прессе. Госбюджет-2013 вступил в силу с 1 января 2013 года.

Как сообщалось, дефицит Госбюджета Украины в январе-октябре 2012 года составил 33,203 млрд. грн. Согласно опубликованному документу, доходы госбюджета-2013 сократятся на 3% по сравнению с планом на текущий год — до 362,83 млрд. грн., а расходы — на 0,4%, до 412,061 млрд. грн.

Впрочем, как сообщалось, эксперты ожидают недоисполнения госбюджета-2012 по доходам примерно в 35—40 млрд. грн., с учетом этого доходы госбюджета-2013 должны возрасти примерно на 7% при заложенном правительством росте ВВП в 3,4% и инфляции 4,8%.

Документ также предусматривает предельный размер государственного долга на конец 2013 года — 483,032 млрд. грн. по сравнению с 424,004 млрд. грн. на конец текущего года в законе о госбюджете-2012.

Согласно данным Минфина, на 31 октября он составлял 391,592 млрд. грн., тогда как гарантированный долг — 101,378 млрд. грн.

Законом также устанавливается в 2013 году прожиточный минимум на одно лицо в расчете на месяц: с 1 января — 1108 грн. и с 1 декабря — 1176 грн., тогда как с 1 декабря 2012 года он составлял 1095 грн.

Минимальная зарплата в 2013 году в месячном размере устанавливается на уровне: с 1 января — 1147 грн., с 1 декабря — 1218 грн. В почасовом размере: с 1 января — 6,88 грн., с 1 декабря — 7,3 грн.

Как сообщалось, минимальная зарплата в месячном размере с 1 декабря 2012 года установлена на уровне 1134 грн., а в почасовом — 6,8 грн.

Госбюджет Украины включает общий фонд, куда направляются налоги и сборы и из которого финансируются основные расходы, и специальный фонд, средства которого имеют целевое назначение. При этом дефицит госбюджета рассчитывается как разница сумм его доходов и возвращенных в бюджет кредитов, а также расходов и выданных из госбюджета кредитов.

Госбюджет-2013 построен с учетом среднегодового курса гривни к доллару в 2013 году на уровне 8,3 грн/\$1 (на конец года — 8,4 грн/\$1).

РОЗВИНЕНА АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА — ЦЕ ПОКАЗНИК РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

АТОМНИЙ РЫВОК

В 1962 году, то есть 50 лет назад, когда полным ходом шла электрификация нашей страны, было создано Министерство энергетики и электрификации Украины. Это министерство почти ровесник атомно-энергетической отрасли, ставшей на долгие годы гарантом экономической безопасности всей страны. Конец 1962 года ознаменовался тем, что на Семипала-тинском полигоне осуществлен последний наземный ядерный взрыв. В то же время в Украине начала бурно развиваться атомно-энергетическая отрасль.

Атомная энергетика — одна из самых молодых и наиболее динамичных отраслей мировой экономики. Ее история насчитывает немногим менее 60 лет, однако сегодня эта отрасль уже обеспечивает более 14% спроса на электроэнергию в мире. Украина входит в первую десятку стран с развитой ядерной энергетикой. На четырех АЭС эксплуатируется 15 энергоблоков мощностью 13,8 ГВт. Ведущая роль атомной отрасли сохраняется в энергетике Украины и в будущем, так как на фоне истощения запасов органического топлива для нашей страны, как, впрочем, и для всего мира, преимущества атомной отрасли — бесспорны. Обновленная Энергетическая стратегия Украины до 2030 года предусматривает сохранить такую же важную роль атомной энергетике в обеспечении жизнедеятельности нашей страны, как и сегодня. Но, чтобы лучше понять будущее этой наукоемкой отрасли, заглянем в ее прошлое.

Ретроспектива

История атомной энергетики Украины начинается в 1967 году — тогда советское правительство приняло решение о строительстве Чернобыльской АЭС. Строительство первого энергоблока началось в 1972-м, второго — в 1973-м. В 1977 году был запущен в эксплуатацию первый энергоблок ЧАЭС. Всего там планировалось построить 6 энергоблоков с уран-графитовыми канальными реакторами большой мощности (РБМК). Первая очередь ЧАЭС по своему составу была аналогична первым очередям Ленинградской и Курской АЭС. Украинская ядерная энергетика стремительно развивалась как составляющая ядерной энергетике бывшего Советского Союза.

РАЭС: В 1973 году начато строительство Ривненской АЭС, а в 1980 году первый энергоблок (ВВЭР-440) пущен в эксплуатацию, в 1981 — второй (ВВЭР-440), в 1986 — третий (ВВЭР-1000). В 1984-м начато строительство 4-го блока (ВВЭР-1000), но после аварии на четвертом энергоблоке ЧАЭС Верховная Рада Украины в 1990 году наложила мораторий на строительство новых энергоблоков. В результате были остановлены работы на всех пусковых ядерных объектах. И только осенью 1993 года парламент отменил мораторий, и сразу же были предприняты меры по возобновлению строительства 4-го блока, его строительная готовность на тот момент составляла 90%. Блок введен в эксплуатацию в 2004-м.

ЮАЭС: История Южно-Украинской АЭС началась в 1975 году — тогда было начато строительство станции. Первый энергоблок введен в эксплуатацию в 1982 году, второй — в 1985, третий — в 1989. В 1999 году введена в эксплуатацию Александровская ГЭС. Согласно проекту, ЮАЭС — основная составная часть генерирующего предприятия нового типа «Южно-Украинский генерирующий комплекс», цель которого — эффективное использование атомной и гидроэнергии. Ввод его в строй должен был решить проблему энергоснабжения юга Украины с использованием в базовом режиме работы энергосистемы электроэнергетики ЮАЭС, а в пиковые нагрузки — энергии гидроаккумулирующих станций и гидроэлектростанций на реке Южный Буг. В 1981 году было начато строительство Ташлыкской гидроаккумулирующей электростанции, однако в 1991 году работы остановлены на 10 лет из-за наложенного парламентом моратория. В 2006 году состоялся пуск первого гидроагрегата, в 2007-м — второго.

ЗАЭС: Решение о строительстве Центрально-Украинской АЭС (так первоначально называлась станция) было принято советским правительством в 1977 году в связи с обострением проблемы энергообеспечения южных районов страны. Для ЗАЭС за основу был принят разработанный институтом «Атомтеплоэлектропроект» новый унифицированный проект АЭС с реакторами ВВЭР-1000, открывавший так называемую большую серию строительства почти двадцати энергоблоков — Запорожской, Балаковской (Россия), Хмельницкой, Ривненской, Крымской, Ростовской АЭС (Россия). Головной в этой серии стала Запорожская АЭС — самая мощная в Европе. Строительство Запорожской АЭС начато в 1979 году. В 1984-м первый блок-миллионник введен в эксплуатацию. В 1985 — второй, в 1986 — третий, в 1987 — четвертый, в 1989 — пятый. Шестой блок введен в 1995 году — уже после отмены парламентского моратория.

ХАЭС: История Хмельницкой АЭС началась в 1981 году — со строительства первого энергоблока. В 1983 году начато строительство второго энергоблока. В 1987 году подключен к сети первый энергоблок, а в 1993 году после отмены парламентского моратория предприняты меры по возобновлению строительства второго блока. Блок введен в эксплуатацию в 2004-м.

Новая история мирного атома

Новый виток развития атомной энергетики — на фоне стремительного падения большинства наукоемких отраслей нашей страны — начался с создания в 1996 году госпредприятия «Национальная атомная энергогенерирующая компания «Энергоатом». На тот момент (по итогам 1995 года) установленная мощность украинской атомной энергетике составляла 13,8 миллиона кВт (общая установленная мощность генерирующих компаний страны была 55,1 миллиона кВт). И хотя доля атомных энергомошностей (от общей установленной мощности в Украине) была в 1995 году всего лишь 25,1%, объемы производства уже тогда впечатляли: в 1995 году атомные станции произвели 70,5 миллиарда кВт/часов электроэнергии — это 36,4% в общей структуре производства в Украине. Всего же в 1995 году было произведено 193,8 миллиарда кВт/часов, а в 1994 — 203,2 миллиарда кВт/часов. Падение спроса на электроэнергию, а значит, и падение ее производства, свидетельствовало о плачевном состоянии экономики страны в начале 90-х. Однако атомная генерация не только удержалась от падения, но и нарастила свой потенциал. Цена вопроса — огромные усилия всего коллектива атомной отрасли страны.

Цель создания НАЭК «Энергоатом» — улучшение энергоснабжения народного хозяйства и населения, завершение рыночных изменений в электроэнергетике и повышение эффективности функционирования атомных электростанций. Шестнадцать лет — небольшой путь для предприятия, но для работников отрасли он очень значим. Прошедшие годы вместили в себя богатый опыт и знания не одного

поколения атомщиков. Успехи Компании — это, в первую очередь, достижения, заложенные ветеранами атомной энергетике, которые посвятили практически всю свою трудовую жизнь работе на атомных станциях.

В мае 1997 года Компания была принята во Всемирную ассоциацию организаций, эксплуатирующих АЭС, в составе Московского регионального центра. За годы независимости атомщики Украины ввели в эксплуатацию ряд новых энергетических объектов, которые обеспечили поддержку и рост всей экономики государства.

Ныне на четырех действующих АЭС Украины эксплуатируется 15 энергоблоков типа ВВЭР — они производят примерно половину электроэнергии в стране, причем по цене в три раза ниже по сравнению с традиционной тепловой энергетикой. Это позволяет удерживать в стране тариф на электроэнергию на уровне, доступном нашему обществу и промышленности.

Динамическое улучшение работы отрасли подтверждают и производственные показатели Компании за период с 1996 по 2011 год:

- увеличилась на 2,7% доля электроэнергии, выработанной атомными электростанциями (с 43,8% в 1996 году до 46,5% в 2011 году), в общей структуре производства электроэнергии в Украине при практически неизменной доле установленной мощности АЭС;
- увеличилось годовое производство электроэнергии на 10,9 млрд. кВт/ч (с 79,6 млрд. кВт/ч в 1996 году до 90,5 млрд. кВт/ч в 2011).
- увеличился коэффициент использования установленной мощности (КИУМ) АЭС на 7,6% (с 66,9% в 1996 году до 74,5% в 2011).

Руководство Компании совместно с персоналом атомных станций усиленно работают над созданием условий по предотвращению нарушений нормальной эксплуатации и возникновению аварийных ситуаций путем улучшения технических характеристик систем и оборудования, внедрения новой техники и технологий, проведения модернизации и реконструкции оборудования и систем.

При этом не стоит забывать, что НАЭК «Энергоатом» уделяет первоочередное внимание организации контроля и применению эффективных технологий и мер защиты от радиационного влияния атомных станций на персонал, население, окружающую среду.

Послесловие

17 октября 2012 года НАЭК «Энергоатом» отметила свое столетие. За 16 лет существования Компания прошла сложный путь политических и экономических реформ. Однако атомная энергетика не просто выжила, но и стабильно работает и развивается. За годы независимости сооружено и введено в эксплуатацию три блока-миллионника, два гидроагрегата Ташлыкской ГАЭС, возобновлена значительная часть ветрового парка Донузлавской ветроэлектростанции, практически завершена реализация мероприятий Программы модернизации и повышения безопасности на блоке №2 Хмельницкой АЭС и блоке №4 РАЭС.

Важным событием не только для атомной энергетике, но и для всего государства стало продление в конце 2010 года срока эксплуатации первого и второго энергоблоков РАЭС на 20 лет. Первоочередным стало задание по продлению срока эксплуатации энергоблока №1 Южно-Украинской АЭС с использованием приобретенного опыта (в декабре 2012 года закончился проектный срок его эксплуатации).

Безопасность АЭС — приоритет деятельности НАЭК «Энергоатом». Одним из основных критериев, характеризую-

«История»

В 1995 году после отмены моратория на строительство ядерных объектов в Украине введен в действие шестой блок Запорожской АЭС, которая по итогам работы в 2000 году признана одной из трех лучших атомных станций мира, полностью отвечающих требованиям МАГАТЭ.

В 1999 году введена в промышленную эксплуатацию Александровская ГЭС, входящая в состав Южно-Украинского энергокомплекса и имеющая в своем составе два гидроагрегата суммарной мощностью 11,5 МВт.

С 2000 года реализуется проект «Квалификация ядерного топлива для Украины», призванный решить вопрос диверсификации поставок ядерного топлива на АЭС Украины с целью повышения национальной энергетической безопасности.

В 2001 году на Запорожской АЭС — первой среди атомных станций Украины с реакторами типа ВВЭР — построено сухое хранилище отработавшего ядерного топлива (СХОЯТ). Промышленная эксплуатация начата в 2004-м. Запорожские атомщики решили проблему хранения отработавшего ядерного топлива на ближайшие 50 лет, экономив значительные средства для украинской экономики. Остальные АЭС вывозят отработавшее топливо в Россию.

В августе 2004 года введен в действие второй энергоблок Хмельницкой АЭС мощностью 1000 МВт.

Октябрь 2004 года ознаменовался для отрасли вводом в действие четвертого энергоблока Ривненской АЭС мощностью 1000 МВт. Кроме того, Евросоюз избрал РАЭС базовой для выполнения ряда международных проектов.

В 2005 году в первую в активную зону реактора третьего энергоблока Южно-Украинской АЭС было загружено шесть тепловыделяющих сборок производства американской компании «Westinghouse». Это стало началом диверсификации поставок ядерного топлива в Украину.

В 2006 году состоялся пуск первого гидроагрегата Ташлыкской гидроаккумулирующей электростанции (ГАЭС), которая входит в состав Южно-Украинского энергокомплекса. Также в его составе Южно-Украинская АЭС и Александровская ГЭС.

2007 год ознаменовался пуском второго гидроагрегата Ташлыкской ГАЭС.

В 2009 году в рамках общего проекта «Украина — ЕС — МАГАТЭ» наше государство получило позитивные выводы относительно оценки ядерной безопасности отечественных АЭС по всем четырем направлениям работ:

- 1) проектная безопасность;
- 2) эксплуатационная безопасность;
- 3) обращения с радиоактивными отходами (РАО) и снятие с эксплуатации;
- 4) регуляторные вопросы.

Такая комплексная оценка безопасности АЭС проведена впервые в мире и является уникальной по масштабам проведенных работ на каждом энергоблоке.

В декабре 2010 года Коллегия Государственного комитета ядерного регулирования Украины (ГКЯРУ) приняла решение о продолжении эксплуатации энергоблоков №1, №2 Ривненской АЭС еще на 20 лет.

щих безопасную работу АЭС, является показатель количества нарушений на атомных энергоблоках. За счет внедрения на отечественных АЭС ряда мероприятий по модернизации, повышению безопасности и надежности, а также действующей в Компании системе учета опыта эксплуатации, динамика нарушений в работе АЭС имеет устойчивую тенденцию к снижению на протяжении последних 20 лет.

Совместно с государственным регулирующим органом НАЭК «Энергоатом» разработала План действий выполнения целевой внеочередной переоценки безопасности (так называемые «стресс-тесты») энергоблоков АЭС Украины с учетом уроков, извлеченных из аварии на АЭС «Фукусима-1» и дальнейшего повышения безопасности энергоблоков. В рамках сотрудничества с ЕС результаты «стресс-тестов» энергоблоков АЭС Украины были переданы и рассмотрены в Европейскую комиссию и ENSREG. По результатам «стресс-тестов» пересмотрена и дополнена Комплексная (сводная) программа повышения безопасности энергоблоков АЭС Украины.

Компания укрепляет энергетическую безопасность Украины, в частности, диверсифицируя источники поставок ядерного топлива для АЭС. С 2005 года ведется работа в целях использования топлива альтернативного поставщика — американской компании Вестингауз. В 2012 году начато серийное производство комплектов изделий (головок и хвостовиков) тепловыделяющих сборок типа ТВСА ядерного реактора ВВЭР-1000 на ремонтно-механическом заводе ОП «Атомэнергопром» ГП НАЭК «Энергоатом» на площадке ЮАЭС. Концевые детали будут использоваться в процессе изготовления ядерного топлива для украинских АЭС.

Значительное внимание в «Энергоатоме» уделяется проблеме отработавшего ядерного топлива. В сентябре 2001 года на ЗАЭС было введено в эксплуатацию сухое хранилище отработавшего ядерного топлива, а в начале марта 2012 года вступил в действие Закон о строительстве централизованного хранилища отработавшего ядерного топлива (ЦХОЯТ), которое будет поступать с трех украинских атомных станций — РАЭС, ХАЭС, ЮАЭС. Это позволит нашему государству не только сэкономить сотни миллионов долларов на вывозе отработавшего топлива в Россию, но и сохранить ценные энергоресурсы для будущих поколений.

В ближайших планах Компании — реализация мероприятий по продлению эксплуатации энергоблоков №1 и №2 Южно-Украинской АЭС, №1 и №2 Запорожской АЭС и продолжение работы над проектом строительства энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС. Серьезным толчком к реализации проекта станет Закон Украины о размещении, проектировании и строительстве энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС, который в этом году должен быть принят Верховной Радой. Проект X-3 — X-4 станет своеобразным плацдармом для возрождения всего строительного комплекса Украины.

Атомная энергетика — это отрасль высоких технологий, позволяющая положительно решать экологические проблемы. В частности, АЭС не используют в качестве энергоносителя ценное природное углеводородное сырье и атмосферный кислород, не загрязняют атмосферу парниковыми газами. Поэтому и не удивительно, что мир пошел путем развития ядерной энергетике.

Ключевая роль атомной отрасли сохранится в энергетике Украины и в будущем, а ее стабильное функционирование вносит весомый вклад в обеспечение национальной безопасности и экономического роста государства.

А. В. ШЕВЛАКОВ —
первый вице-президент — технический директор ГП НАЭК «Энергоатом»

Летом 2011 года украинские атомщики были приняты в Европейский ядерный форум (FOR-ATOM). Эта организация объединяет 16 национальных ядерных форумов Бельгии, Болгарии, Венгрии, Великобритании, Испании, Италии, Нидерландов, Словакии, Словении, Румынии, Чешской Республики, Финляндии, Франции, Германии, Швеции и Швейцарии. При этом Украина — единственное государство, которое, не являясь членом ЕС, участвует в Форуме.

На сегодняшний день одним из основных инвестиционных проектов НАЭК «Энергоатом» является достройка третьего и четвертого энергоблоков Хмельницкой АЭС. Ввод их в эксплуатацию обеспечит потребности в электроэнергии в условиях роста экономики Украины.

В 2012 году начато серийное производство комплектов изделий (головок и хвостовиков) тепловыделяющих сборок типа ТВСА ядерного реактора ВВЭР-1000 на ремонтно-механическом заводе ОП «Атомэнергопром» ГП НАЭК «Энергоатом».

Производственные достижения:

В течение 1991—2011 годов компания «Энергоатом» достигла весомых производственных показателей:

- Доля производства атомной электроэнергии в общей структуре производства выросла на 19,5% (с 27,0% до 46,5%) при практически неизменной доле установленной мощности (24,9% в 1991 г. и 26% в 2011 г.).

- Более чем в 8 раз уменьшилось количество нарушений в работе АЭС (со 121 в 1991 году до 15-ти в 2011).

- В течение последних 2-х лет отсутствовали нарушения, оцененные по Международной шкале ядерных событий INES уровнем «1» и выше» (в 1991—14, а в 2010 и 2011 годах таких нарушений вообще не было).

- Увеличился коэффициент использования установленной мощности (КИУМ) на 11,4% (с 63,1% в 1991 до 74,5% в 2011).

- Увеличилось годовое производство электроэнергии на 15,4 млрд. кВт/час (с 75,1 млрд. кВт/час в 1991 до 90,5 млрд. кВт/час в 2011).

- Улучшено качество ремонтного обслуживания энергоблоков АЭС.

- Постоянно повышается эффективность подготовки персонала АЭС.

- Создана единая система социальных льгот и гарантий работникам атомной энергетике.

- Особое внимание уделяется социальному развитию близлежащих к АЭС территорий.

Уровень безопасности АЭС Украины соответствует требованиям национального законодательства и международным рекомендациям.

Радиационные параметры, характеризующие работу атомных станций НАЭК «Энергоатом», значительно ниже нормативных значений, а радиационная защита персонала и населения обеспечиваются на надлежащем уровне.

НАЭК «Энергоатом» дисциплинированно платит налоги государству. За последние 5 лет удвояется положительная динамика таких платежей. Так, в 2011 году по сравнению с 2007 сумма отчислений в бюджеты всех уровней и по страхованию выросла на 3,4 млрд. грн. — с 2,18 млрд. грн. в 2007 до 5,57 млрд. грн. в 2011 году. И это не считая сумм НДС, уплаченных при таможенном оформлении поставок свежего ядерного топлива.

РОЗВИНЕНА АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА — ЦЕ ПОКАЗНИК РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

«Компанія приложит все усилия, чтобы повысить доходы, качество жизни своих работников и уровень их социальной защиты»

Интервью исполняющего обязанности президента ПАО «Энергоатом» Виссариона КИМА журналу «Энергоатом Украины»

— Виссарион Владимирович, как вы оцениваете предварительные итоги 2012 года?

— По итогам января-октября, Энергорынку отпущено электроэнергии на сумму 17 млрд. 881 млн. грн. (с НДС), что на 2 млрд. 847 млн. грн., или на 18,9% больше, чем за аналогичный период 2011 года. Доля атомных электростанций в отечественной электроэнергетике составила 45,3% от объема

общего производства, при этом в структуре Энергорынка — 46,8%.

Всего за 10 месяцев 2012 года произведено 73 млрд. 316 млн. кВт/ч электроэнергии, что больше планового показателя на 1 млрд. 221 млн. кВт/ч. Таким образом, плановое задание по производству выполнено на 101,7%. Еще рано подводить итоги всего года, но можно с уверенностью утверждать, что «Энергоатом» выполнит все задачи, возложенные на него руководством страны.

— Какие проблемы были самыми насущными для ПАО «Энергоатом» на протяжении 2012 года?

— Во-первых, это низкий тариф, установленный на электроэнергию, которую ПАО «Энергоатом» реализует ПАО «Энергорынок».

Во-вторых, непродление на 2013 год действия закона «О мерах, направленных на обеспечение устойчивого функционирования предприятий топливно-энергетического комплекса», №2711, что может привести к ответственному банкротству Компании уже в начале 2013 года.

Напомним, что ПАО «Энергорынок» задолжало нам около 6 млрд. грн., тогда как критическая задолженность, которая может быть

нам предъявлена в случае непродления действия закона №2711, составляет всего около 570 млн. грн. Пока действие закона продлжалось, следовало бы заложить в наш тариф средства на погашение критической задолженности, а в идеале — «Энергорынок» должен бы нам вернуть старые долги. Тариф для нас — это фактически смета, и если в нем ничего не заложено, то никакие вопросы по возврату долгов нельзя решить.

Так что ситуация, при которой срок действия закона №2711 должен был продлеваться из года в год, была запрограммирована. Законопроект о продлении закона №2711 зарегистрирован в парламенте, и мы надеемся, что он все же будет принят. Если нет, то решение о том, где взять средства на погашение долгов, будет принимать правительство. Так или иначе, вопрос критической задолженности ПАО «Энергоатом» будет решен и Компания не понесет существенных потерь.

— Какие, по вашему мнению, важнейшие для ПАО «Энергоатом» проекты находятся сейчас на этапе реализации или разрабатываются?

— Среди приоритетов надо отметить «Комплексную (сводную) программу повышения безопасности энергоблоков АЭС Украины», которая реализуется при поддержке ЕБРР, продление сроков эксплуатации энергоблоков украинских АЭС, проектирование и строительство Централизованного хранилища отработанного ядерного топлива, достройку Ташлыкской ГАЭС (гидроагрегат №3), реконструкцию ОРУ-750 кВ Хмельницкой, Ривненской и Запорожской АЭС, сооружение комплексов по переработке твердых радиоактивных отходов.

Одним из главных проектов для Компании остается достройка ХЗ/Х4. Сейчас продолжается работа по заключению первоочередных контрактов с «Атомстройэкспортом» на разработку технического проекта реакторной установки и на поставку оборудования на длительный цикл изготовления для новых блоков. Продолжаются переговоры о получении кредитных средств. В течение года выполнен значительный объем ремонтно-восстановительных работ на существующих конструкциях энергоблоков №3, 4 ХАЭС.

Эффективность работы АЭС зависит от качества топливных сборок. Предусмотрено, что с 2013 года начнется процесс лицензирования внедрения нового типа российских топливных сборок ТВСА-12 на энергоблоке №4 Ривненской АЭС. На Ремонтно-механическом заводе (РМЗ) ОП «Атомэнергопром» ПАО «Энергоатом» освоено производство комплектующих деталей (головок и хвостовиков) для ТВСА ВВЭР-1000. Начиная с 2013 года эти комплектующие будут использоваться на заводе российской компании «ТВЭЛ» при производстве топливных сборок для АЭС Украины, а впоследствии — поставляться на украинский завод по фабрикации ядерного топлива, который предполагается ввести в эксплуатацию в конце 2015 года.

— Расскажите о планах ПАО «Энергоатом» по сотрудничеству с зарубежными партнерами.

— В конце октября этого года «Энергоатом» заключил с компанией «Русатом Сервис» соглашение о сотрудничестве по сервисному обслуживанию атомных электростанций с энергоблоками типа ВВЭР на всех этапах их жизненного цикла.

Тематика, очерченная соглашением, для нашей Компании очень интересна и перспективна.

Будем надеяться, что переход от разговоров к конкретной работе надолго не затянется.

В целом «Энергоатом» поддерживает постоянный диалог со специалистами ядерной отрасли из многих стран. В течение 2012 года состоялись рабочие встречи с представителями Германии, Франции, Швеции и других стран, в ходе которых шла речь о различных аспектах повышения безопасности украинских АЭС.

— Виссарион Владимирович, какие задачи стоят перед Компанией в 2013 году?

— Главной нашей задачей было и остается обеспечение стабильного производства электрической энергии. В 2013 году «Энергоатом» продолжит последовательную реализацию программ по повышению безопасности и продлению сроков эксплуатации энергоблоков отечественных АЭС. Компания приложит все усилия для того, чтобы повысить доходы, качество жизни своих работников и уровень их социальной защиты.

ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АЕС — ІНІЦІАТОР БАГАТЬОХ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ У РЕГІОНІ

Атомники Южноукраїнська наприкінці 2012 року відзначили тридцятиріччя від дня пуску першого діючого елемента енергокомплексу — атомного блока №1. Внеском ВП ЮУАЕС у загальнодержавне енерговиробництво можна пишатися: за 30 років він перевищив 470 млрд. кіловат-годин (а це три обсяги середньорічного споживання країною електроенергії за показниками 2010—2011 років).

Колектив відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» вважає, що продовження життя блоку-первістка 2012 року було для нього одним із ключових завдань. Для цього довелося виконати колосальні обсяги робіт та спрямувати солідний фінансовий ресурс. Зокрема, на заходи з підвищення безпеки, модернізації, реконструкції та технічного переоснащення енергоблока №1 було витрачено 1,7 мільярда гривень. Сьогодні вже проведена оцінка технічного стану всіх елементів обладнання, будівель і споруд першого блока-мільйонника; завершено кваліфікацію обладнання на «жорсткі» умови експлуатації (температура, вологість, радіація); зроблено чималий заділ для кваліфікації на сейсмічні впливи. І, найголовніше, підготовлено основний документ, на підставі якого Держінспекція ядерного регулювання прийматиме рішення про можливість подовження життя блока, — звіт з періодичної переоцінки безпеки. Триває розгляд його розділів у ДІЯРУ.

Довідково: Енергокомплекс на Південному Бузі, що в Миколаївській області, є відокремленим підрозділом ДП НАЕК «Енергоатом». Нині до його складу входять Южно-Українська атомна станція (три атомні енергоблоки сумарною потужністю 3000 МВт), Олександрівська гідроелектростанція

на річці Південний Буг (два гідроагрегати, сумарна потужність 11,5 МВт) і високоманеврена Ташлицька гідроакумуляюча станція (в експлуатацію введено першу турбину; два гідроагрегати сумарною потужністю в генераторному режимі 320 МВт, у стадії будівництва друга черга — гідроагрегат №3, а загалом станція розрахована на шість гідроагрегатів загальною потужністю 900 МВт). За обсягами виробництва Южно-Український енергокомплекс забезпечує потреби в електричній енергії регіону з більш як п'яти-мільйонним населенням.

2013 рік має стати для працівників підприємства доленосним у багаторічному та трудомісткому процесі підготовки до надпроектної експлуатації першого енергоблока. Так, уже на початку 2013 року блок виведуть у режим планово-попереджувального ремонту, щоб він зміг «отримати друге життя». У цей час мають бути виконані останні роботи з приведення його у відповідність до сьогоденних світових стандартів безпеки. На думку спеціалістів, для продовження експлуатації енергоблока №1 немає завад. Періодична оцінка незалежними міжнародними експертами свідчить, що рівень його безпеки у належності застосування певного переліку заходів він може

далі виробляти електроенергію.

Питання продовження роботи енергоблока викликало підвищений інтерес з боку громадськості Миколаївщини. І це цілком нормально: люди хочуть бути впевненими у безпечному проживанні поряд із таким «атомним сусідом», як далі діючий перший енергоблок.

Як зазначив заступник генерального директора з кадрів та соціального розвитку Володимир Авраменко, відкритий діалог став переломним моментом для порозуміння енергетиків із громадськістю.

— Наш колектив розуміє, що прийняти таке відповідальне рішення, як продовження роботи атомного блока на надпроектний термін у сьогоденних реаліях неможливо без залучення громадськості, підкреслив Володимир Анатолійович. Підприємство саме ініціювало процес громадського обговорення питання продовження терміну експлуатації енергоблока №1. У діалозі з жителями навколишніх районів ми спиралися на принципи відкритості та доступності інформації про свою діяльність. Для нас було важливим, щоб і населення реалізувало своє право на участь у процесі ухвалення рішень, пов'язаних із використанням ядерної енергії. Громадські слухання пройшли у містах Южноукраїнськ, Первомайськ і Вознесенськ, а також районних центрах Доманівка, Братське та Арбузинка. З людьми зустрілися провідні фахівці підприємства та його керівництво. Ми професійно обґрунтували питання безпеки

першого енергоблока та дали відповідь на масу запитань, які хвилювали громадськість. Звернувши увагу, громадські слухання мали толерантний характер, думку енергетиків люди сприймали позитивно. Найбільше запитань у них виникло щодо оцінки впливу енергоблока у надпроектний період на навколишнє середовище, умови гарантування рівня його безпеки, збереження соціально-економічних компенсацій ризику для населення зони спостереження.

Світові стандарти безпеки — це непорушне правило для енергетиків. Так, у 2012 році на підприємстві введено в дію систему сейсмомоніторингу району розташування Южно-Українського енергокомплексу. Спонукали до цього і події на японській АЕС «Фукусіма». Сейсмопункти розміщені поблизу Арбузинки, Іванівки, Щуцького, Трикратів та в Южноукраїнську (центральна сейсмостанція).

Варто зазначити, що підприємство велику увагу приділяє і природоохоронним заходам, зокрема, поповненню рибних запасів річки Південний Буг. Нині, для того щоб зберегти іхтіофауну на Південному Бузі, створюється риборозплідний комплекс. Молодняк абсорбентних і промислових видів риб запускать у річку вище і нижче греблі Олександрівського водосховища. На виконання проектних робіт з будівництва риборозплідника у 2012 році було передбачено 2 мільйони гривень.

Охорона довкілля — одна зі складових великої програми екологічно-

го та соціального розвитку регіону, яка 12 років діє у рамках будівництва Ташлицької ГАЕС. На її реалізацію щорічно спрямовується до 10 відсотків від усіх коштів, що надходять на спорудження станції. Так, за 12 років на розв'язання невідкладних соціальних і екологічних проблем регіону було перераховано понад 150 мільйонів гривень.

Южно-Українська АЕС — ініціатор багатьох соціально-відповідальних проектів для захисту своїх працівників та жителів міста. Виходячи на заслужений відпочинок, ветерани підприємства не залишаються за бортом. Тут щомісяця доплачують усім, у кого малий розмір державної пенсії. Ветерани користуються тими ж соціальними гарантіями, що й працюючі члени колективу. Так, у 2012 році пільгові путівки на оздоровлення в санаторіях і пансіонатах отримали понад 250 пенсіонерів АЕС. Не залишається поза увагою енергетиків і міська Рада ветеранів війни та праці. У рамках безстрокової благодійної акції «Ветеран» колектив енергокомплексу перераховує щомісяця до фонду міської Ради ветеранів понад 30 тисяч гривень.

Путівки на літній відпочинок, організація поїздок і екскурсій, ремонт приміщень і аварійних комунікацій — так енергетики виявляють свою

турботу про підростаюче покоління міста.

Южноукраїнський міський голова Євген Квасневський задовлений рівнем соціальної відповідальності трудового колективу ЮУАЕС перед громадою міста:

— Яку сферу життя не візьми — скрізь відчувається надійне плече енергетиків. Це і освіта, культура, спорт, транспорт, облаштування скверів та вулиць. У квітні поточного року переможець у конкурсі «Людина року» в регіоні стала художній керівник народного ансамблю спортивно-бального танцю «Натхнення» Людмила Самчинська. Нашу талановиту землячку обрано не випадково, адже Палац культури «Енергетик» ВП ЮУАЕС, на базі якого вже 25 років працює ансамбль, — один з найкращих у регіоні.

Южноукраїнська плавчиха Ганна Дзеркаль у складі вітчизняної збірної двічі представляла Україну на світових Олімпійських іграх. У 2012 році в Лондоні в запливі на 200 метрів брасом Ганна встановила національний рекорд. Олімпійський характер і волю до перемоги южноукраїнській «золотій рибиці» допомагали виховати тренери спорткомплексу «Олімп» атомної станції.

З такими шефами, як у нас, хіба можна без рекордів?!

Олександра МЕНТЕЛЬ Миколаївська область.

ЧЛЕНСЬКИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ: ІНФОРМУЄ ФПУ

Щодо діяльності тимчасових міжвідомчих спеціальних комісій з питань проведення інвентаризації юридичних осіб

Листом від 20.07.2012 р. за № 07/01—23/1253 Федерація профспілок України інформувала членські організації стосовно порядку включення відомостей про профспілкові організації, які були створені та набули статусу юридичної особи до 1 липня 2004 р., до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (далі — Єдиний державний реєстр).

Повідомляємо, що відповідно до Положення про тимчасові міжвідомчі спеціальні комісії з питань проведення інвентаризації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2012 р. № 575/5 (далі — Положення), на базі упорядкованих у Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі створені та діють тимчасові міжвідомчі спеціальні комісії з питань проведення інвентаризації юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців (далі — Комісії).

Згідно з Положенням до завдань комісії належить складення узагальненої інформації про невиключених

юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та передавання її виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення, районним, районним у містах Києві та Севастополі державним адміністраціям за місцезнаходженням юридичних осіб та за місцем проживання фізичних осіб-підприємців для подальшого включення цих відомостей державними реєстраторами до Єдиного державного реєстру.

Після включення у вказаному вище порядку до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців такі особи матимуть змогу подавати державному реєстратору документи відповідно до положень Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» для проведення необхідних реєстраційних дій.

Довідимо до відома, що на даний момент Комісії продовжують приймати заяви юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих до 01 липня 2004 р., відомості про яких на дату завершення процесу включення до Єдиного держав-

ного реєстру не включені до ЄДРПОУ.

З огляду на викладене, пропонуємо профспілковим організаціям, які набули статусу юридичної особи до 01

липня 2004 р. і своєчасно не подали відомості до ЄДРПОУ, звернутися до відповідних тимчасових міжвідомчих спеціальних комісій з відповідною заявою (додається).

Додаток

Тимчасовій міжвідомчій спеціальній комісії з питань проведення інвентаризації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців в _____ області

від _____

Заява

Прошу розглянути питання щодо включення _____

(назва юридичної особи, ПІБ фізичної особи-підприємця)

ідентифікаційний код (_____) до Єдиного державного реєстру, у зв'язку із недотриманням встановленого законодавством України терміну щодо включення юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих до 1 липня 2004 року, відомості про яких на дату завершення процесу включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців не включені до Єдиного державного реєстру.

(дата)

(підпис)

Про скасування вимоги реєстрації профспілкових організацій платниками ПДВ

Інформуємо, що наслідком тривалих та наполегливих дій Федерації профспілок України та ряду членських організацій стала чергова перемога у питанні створення сприятливих податкових умов для забезпечення діяльності профспілок в частині зняття обмежень при проведенні оздоровлення членів профспілок та їх сімей.

Державна податкова служба України, зваживши всі аргументовані доводи проф-

спілок, видала роз'яснення, відповідно до якого профспілкові організації, які видають путівки, в т.ч. дитячі, в обсягах понад 300 тис. грн. протягом останніх 12 календарних місяців, не повинні реєструватися платниками ПДВ.

Згідно з роз'ясненням (друкується. — Прим. ред.) направлення профспілковою організацією членів профспілок на відпочинок, оздоровлення та лікування не є операцією з постачання.

Таким чином, вартість путівки для направлення профспілковими організаціями безпосередньо членів професійної спілки та членів їхніх сімей на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України не включається до загальної суми операцій з постачання послуг, що враховуються при визначенні необхідності реєструватися платником ПДВ.

Вирішення цього питання сприятиме більш ефективному відтворенню фізичного та духовного здоров'я членів профспілок, оскільки знімає для профкомів проблему обмеження придбання кількості путівок з метою неперевикнення суми 300 тис. грн.

Просимо довести зазначену інформацію до широкого кола представників профспілкових організацій.

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ: НА ЗАПИТ ФПУ

Про реєстрацію профспілкових організацій платниками ПДВ

Відповідно до листа Федерації професійних спілок України від 24.10.2012 № 05/01—16/1880 та за результатами наради у Міністерстві фінансів України 23 жовтня 2012 року щодо реєстрації платниками податку на додану вартість профспілкових організацій, які надають членам професійних спілок та членам їхніх сімей путівки на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок в обсягах понад 300000 гривень протягом останніх 12 календарних місяців, Державна податкова служба України в межах своєї компетенції повідомляє.

Особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок регулюються Законом України від 15.09.1999 № 1045-XIV «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (далі — Закон).

Відповідно до статті 1 Закону професійна спілка (профспілка) — добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання), а члени профспілки — це особи, що входять до складу профспілки, визнають її статут та сплачують членські внески.

Профспілки діють відповідно до законодавства та своїх статутів, що регламентовані статтею 14 Закону. Згідно із пунктом 9) цієї статті статуту профспілок передбачають джерела надходження (формування) коштів профспілки та напрямки їх використання.

Статтею 20 Закону встановлено право профспілок, їх об'єднань на ведення колективних переговорів та укладання колективних договорів і угод. Профспілки, їх організації та об'єднання ведуть колективні переговори, укладають колективні договори, генеральну, галузеву (міжгалузеву), територіальні угоди від

імені працівників у порядку, встановленому законом.

Повноваження профспілок, їх об'єднань щодо питань охорони здоров'я громадян, фізичної культури, спорту, туризму та охорони довкілля передбачено статтею 30 Закону.

Вибірний орган первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі або організації відповідно до пункту 15) статті 38 Закону має повноваження представляти інтереси застрахованих осіб у комісії із соціального страхування, направляти працівників на умовах, передбачених колективним договором або угодою, до санаторію, профілакторію і будинків відпочинку, туристичних комплексів, баз та оздоровчих закладів, перевіряти організацію медичного обслуговування працівників та членів їх сімей.

Виконуючи свої статутні функції, профспілкова організація направила члена профспілки на відпочинок, оздоровлення та лікування, надаючи путівку за ціною, не вищою від ціни придбання таких путівок. При цьому право власності на путівку не передається її отримувачу (члену профспілки), а залишається за профспілковою організацією. Він не набуває права на розпорядження як власник (не має права путівку продати або подарувати). Отримувач путівок повинен підтвердити її використання ним особисто за цільовим призначенням, надавши зворотний талон про використання.

Згідно з пунктом 185.1 статті 185 Податкового кодексу України (далі — Кодекс) об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

Пунктом 181.1 статті 181 Кодексу встановлено необхідність

обов'язкової реєстрації платником податку на додану вартість осіб у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з цим розділом, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 300000 гривень (без урахування податку на додану вартість).

При цьому постачання товарів — будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Постачання послуг — будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачею права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

Враховуючи зазначене, направлення профспілковою організацією членів профспілки на відпочинок, оздоровлення та лікування не є операцією з постачання.

Таким чином, направлення профспілковими організаціями членів професійної спілки та членів їхніх сімей на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України не впливає на визначення загальної суми від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню податком на додану вартість.

Заступник Голови А. П. ІГНАТОВ
м. Київ, 26.11.2012 р.,
№6016/0/61-12/15-3115

ЮРИСТ КОНСУЛЬТУЄ

За яких обставин настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання?

Постановою Кабінету Міністрів України № 1232 від 30.11.2011 р. затверджено Перелік обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Обставини, за яких настає страховий випадок: виконання потерпілим трудових (посадових) обов'язків за режимом роботи підприємства, у т.ч. у відрядженні;

перебування на робочому місці, на території підприємства або в іншому місці, пов'язаному з виконанням трудових обов'язків чи завдань роботодавця, починаючи з моменту прибуття потерпілого на підприємство до його відбуття, який повинен фіксуватися відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку, в т.ч. протягом робочого та надурочного часу;

підготовка до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знярядь виробництва, засобів захисту, одягу, а також виконання заходів особистої гігієни, пересування по території підприємства перед початком роботи і після її закінчення;

виконання завдань роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні, святкові та неробочі дні за його письмовим розпорядженням;

прізд на роботу чи з роботи на транспортному засобі, що належить підприємству, або на іншому транспортному засобі, наданому роботодавцем відповідно до укладеного договору;

використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства з дозволу або за письмовим дорученням роботодавця чи керівника робіт;

виконання дій в інтересах підприємства, на якому працює потерпілий, зокрема дій щодо запобігання аваріям або рятування людей та майна підприємства, будь-яких дій, за дорученням роботодавця, участь у спортивних змаганнях, інших масових заходах та акціях, які проводяться підприємством самостійно або за рішенням вищих органів за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

ліквідація наслідків аварії, надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством;

надання підприємством шефської (благодійної) допомоги іншим підприємствам, установам, організаціям за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

перебування потерпілого у транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, у т.ч. під час змінного відпочинку, якщо настання нещасного випадку пов'язане з виконанням потерпілим трудових обов'язків або з впливом на нього небезпечних чи шкідливих виробничих факторів або середовища;

прямування потерпілого до об'єкта (між об'єктами) обслуговування за затвердженими маршрутами або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця; прямування потерпілого до/чи з місця відрядження згідно з установленим завданням, у т.ч. на транспорті будь-якого виду та форми власності;

раптова серцева смерть потерпілого внаслідок гострої серцево-судинної недостатності під час перебування на підземних роботах (видобування корисних копалин, будівництво, реконструкція, технічне переоснащення і капітальний ремонт шахт, рудників, копалень, метрополітенів, підземних каналів, тунелів і інших підземних споруд, проведення геологорозвідувальних робіт) або після підйому потерпілого на поверхню з даною ознакою, що підтверджено медичним висновком;

скоєння самогубства працівником гравскаладу на судах морського, річкового та рибпромислового флоту в разі перевищення обумовленого колективним договором, строку перебування у рейсі або його смерті під час перебування у рейсі внаслідок впливу психофізіологічних, небезпечних чи шкідливих виробничих факторів; оголошення потерпілого померлим унаслідок його зникнення, пов'язаного з нещасним випадком, під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків;

заподіяння тілесних ушкоджень іншою особою або вбивство потерпілого під час виконання чи у зв'язку з виконанням ним трудових (посадових) обов'язків або дій в інтересах підприємства, незалежно від порушення кримінальної справи, крім випадків з'ясування потерпілим та іншою особою особистих стосунків невинного характеру, що підтверджено висновком компетентних органів;

одержання потерпілим травми або інших ушкоджень внаслідок погіршення стану його здоров'я, яке сталося під впливом небезпечного виробничого фактора чи середовища у процесі виконання трудових (посадових) обов'язків, що підтверджено медичним висновком;

раптове погіршення стану здоров'я потерпілого під час виконання трудових (посадових) обов'язків унаслідок впливу небезпечних чи шкідливих виробничих факторів та/або важкості чи напруженості трудового процесу, що підтверджено медичним висновком, або не проходження ним обов'язкового медичного огляду, передбаченого законодавством, а робота, що виконувалася, протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку про стан його здоров'я;

перебування потерпілого на території підприємства або в іншому місці роботи під час перерви для відпочинку та харчування, яка встановлюється згідно з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, технологічної перерви, а також під час перебування потерпілого на території підприємства у зв'язку з проведенням виробничої наради, отриманням заробітної плати, проходженням обов'язкового медичного огляду тощо або проведенням з дозволу чи за ініціативою роботодавця професійних та кваліфікаційних конкурсів, спортивних змагань та тренувань чи заходів, передбачених колективним договором, якщо настання нещасного випадку пов'язано з впливом небезпечних чи шкідливих виробничих факторів, що підтверджено медичним висновком; вплив на здоров'я потерпілого шкідливих чи небезпечних виробничих факторів, унаслідок яких у нього виявлено професійне захворювання.

За інформацією ФПУ

ЄДНІСТЬ, СОЛІДАРНІСТЬ, СПРАВЕДЛИВІСТЬ

НАВІЩО ЛЮДИНІ ПРОФСПІЛКА?

Профспілку можна порівняти з сім'єю. Вона так само створюється на засадах спільності інтересів, для задоволення власних запитів, утворення дружнього колективу та прояву турботи про його членів...

Що ж таке «профспілка»?

Профспілка — це добровільна неприбуткова самоврядна громадська організація, що діє згідно зі своїм статутом та об'єднує громадян, пов'язаних, як правило, спільними інтересами за родом їх професійної діяльності.

Тож навіщо людині профспілка? На це запитання дає коротку, але вичерпну відповідь Загальна декларація прав людини. «Кожна людина, — записано в ній, — має право створювати професійні спілки та входити до професійних спілок для захисту своїх інтересів». Для реалізації задекларованого в документі ООН профспілки наділені таким широким спектром прав і повноважень, яких не має жодна інша громадська організація, політична сила. Їм надано право під егідою Міжнародної організації праці (МОП) брати участь у розробці та прийнятті міжнародних стандартів у питаннях праці, своєю участю в засіданнях МОП активно впливати на поліпшення рівня людського життя. Саме профспілки є найнадійнішою і загально визнаною міжнародними організаціями формою представництва інтересів найманної робочої сили на ринку праці.

Користуючись юридичним статусом, профспілки беруть участь у визначенні головних критеріїв нашого життєвого рівня, прожиткового мінімуму, а також мінімальних розмірів заробітної плати, пенсії, соціальних виплат, політики ціноутворення, розробки соціальних програм і програм зайнятості населення.

Саме профспілки, їх об'єднання здійснюють представництво і захист прав та інтересів своїх членів в органах державної влади та місцевого самоврядування, у відносинах із роботодавцем, а також іншими об'єднаннями громадян. Вони наділені правом представляти інтереси найманих працівників при реалізації ними конституційного права щодо звернення на захист своїх прав до трудових органів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також міжнародних судових установ тощо.

Які права мають профспілки?

У профспілку чи не найбільше прав серед інших об'єднань громадян.

Держава визнає профспілки повноважними представниками працівників і захисниками їхніх трудових, соціально-економічних прав та інтересів.

Права профспілок визначені та гарантуються Конституцією України, Кодексом законів про працю України, Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами України, а також статутами профспілок, які, зокрема, визначають їх функції. Серед них — представницька, захисна, контрольна, соціально-економічна, гуманітарна, міжнародна.

Профспілка в своїй діяльності є незалежною від органів державної влади та місцевого самоврядування, роботодавця, інших громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітна і не підпорядкована. Вона самостійно організовує свою роботу, проводить збори, конференції, з'їзди, засідання утворених нею органів, інші заходи, які не суперечать законодавству України.

Держава заборонила органам своєї влади й органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам, роботодавцям, їх об'єднанням втручатися у діяльність профспілок, їх організації, перешкоджати здійсненню їх статутної діяльності.

Близько 2 тисяч посадових осіб щорічно притягуються до відповідальності за порушення законодавства про працю.

За порушення прав профспілок встановлена кримінальна відповідальність. За умисне перешкоджання законній діяльності професійних спілок передбачені виправні роботи на термін до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю терміном до трьох років.

Як стати членом професійної спілки?

Людина вільно обирає для себе профспілку. Її членом є особа, що входить до складу профспілки, визнає Статут та сплачує членські внески.

Почитавши Статут обраною вами профспілки, поспілкувавшись з її членами, вам слід прийняти рішення, ваша це організація, чи ні. Якщо так — беріть аркуш паперу і пишіть заяву до первинної профспілкової організації з проханнями прийняти вас у члени профспілки. І саме ви, ставши членом профспілки, зможете сприяти ефективності її роботи, впливати на реалізацію нею захисних функцій, підвищення ролі профспілки у житті спілчан, а отже, і вашому житті.

Які права має член профспілки?

Ваші права як члена профспілки визначені в її Статуті. Ставши членом профспілки, ви матимете право на безоплатну юридичну консультацію, правовий захист, зокрема в суді, обстоювання ваших прав та інтересів перед роботодавцем, в органах державної влади та місцевого самоврядування, на матеріальну допомогу та заохочення тощо. В особі профспілки ви матимете і доброго радника. У ній ви знайдете можливість сформувати себе як особистість для громадської роботи, активної участі в суспільно-політичному житті країни.

Ставши членом профспілки, ви зможете навчатися та підвищувати свою кваліфікацію в профспілкових навчальних закладах — Академії праці і соціальних відносин, Харківському соціально-економічному інституті, Інституті туризму Федерації профспілок України, зональних навчально-методичних профспілкових центрах, брати зі своєю сім'єю участь у колективах народної творчості, фізкультури і спорту тощо.

Як профспілка може захистити від незаконних дій роботодавця?

Головними правовими документами регулювання ваших трудових відносин із роботодавцем є Кодекс законів про працю України та колективний договір.

Профспілка, реалізуючи свої повноваження, що містяться в цих документах, може захистити ваші інтереси з питань:

- виконання колективного договору, який є малим кодексом про працю підприємства та містить, зокрема, питання трудових відносин, оплати й умов праці, форм і систем оплати праці, норм праці, розцінок, тарифної сітки, схеми посадових окладів, умов запровадження та розмірів надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат;

- перевірки дотримання роботодавцем, за вашим дорученням, трудового договору, укладеного з вами;

- виплати роботодавцем зарплати;
- додержання законодавства про працю й охорону праці;

- створення безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов;

- забезпечення спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту;

- проведення незалежної експертизи умов праці;

- розслідування причин нещасного випадку на виробничстві;

- внесення роботодавцю, органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування подання про усунення порушень законодавства про працю, які є обов'язковими для розгляду, а також аргументованої, в місячний термін, відповіді;

- представлення інтересів в органах, що розглядають індивідуальні трудові спори;

- контролю за реалізацією права у сфері охорони здоров'я, медико-санітарної допомоги тощо.

Ставши членом профспілки, ви матимете надійного гаранта забезпечення ваших прав та реалізації ваших інтересів.

Зацікавленість працівника у профчленстві насамперед полягає в тому, що у взаємовідносинах з роботодавцем він не володіє тими правами, які має профспілка. Одноосібному працівнику важко захиститися від свавілля та незаконних дій роботодавця. Згуртувавшись, працівники можуть протидіяти порушенням своїх прав, обстоювати свої інтереси. Об'єднавшись у профспілку, зробивши її одночасно організаційно і фінансово сильною, а отже, незалежною від будь-кого, спілчани можуть на рівних спілкуватися з роботодавцем, здійснювати контроль за оплатою та умовами своєї праці тощо.

Вступайте до профспілки, і ви матимете не лише мудрого радника, а й кваліфікованого захисника ваших прав та інтересів.

Вступайте до профспілок! Профспілки визнані світом найавторитетнішою, наймасовішою представницькою організацією людей найманної праці. Ваша профспілка захистить ваші інтереси, трудові та соціально-економічні права.

Борис ВОЛОШИН,
колишній працівник апарату ФПУ України

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ ДЛЯ ПРОФСПІЛКОВЦЯ

Как вести переговоры

13 рекомендаций по методу принципиального ведения переговоров

Люди обычно пытаются найти компромисс между стремлением к собственным целям и желанием сохранять хорошие взаимоотношения с окружающими. Отсюда вынужденное лавирование между жесткостью, напористостью и уступчивостью, готовностью поступиться своими интересами во имя хороших отношений с другими.

Отстаивая свою точку зрения, каждый еще больше укрепляется в ней, становится тенденциозным и неспособным к разумной оценке доводов другого. Более того, возникает психологический эффект: отождествления себя с собственной позицией, когда защита ее становится вопросом самолюбия. Как же выбраться из этого «рокового» круга? Для этого предлагаются следующие рекомендации.

1. Воспринимать друг друга вне контекста «друзья-противники». Участники переговоров — партнеры, перед которыми стоит задача совместного принятия решений. Человек, склонный к жесткости, напористому стилю ведения переговоров, смотрит на своего партнера как на противостоящего ему противника, конкурента. «Уступчивый» же партнер прежде всего (даже в ущерб своим интересам) будет стремиться создать на переговорах атмосферу дружеского расположения.

2. Видеть цель переговоров в разумном решении, полученном быстро и в полном согласии. Это не столь очевидно, как отказ

от альтернативы «друзья-противники». Сторонник жесткого подхода видит наилучший выход из ситуации в победе над партнерами, а приверженец уступчивости — в «полубовном» соглашении.

3. Отделять споры между людьми от решаемых задач. «Жесткий» партнер склонен навязывать другому свою позицию и требовать уступок, а «мягкий» — уступить ради сохранения отношений. Метод же принципиального ведения переговоров требует признать, что люди способны по-разному воспринимать одни и те же вещи, иметь разные взгляды и позиции. Их взаимодействия должны быть основаны скорее на уважении к позиции друг друга, чем на стремлении навязать свою позицию другому.

4. Если партнер не разделяет вашу позицию, то это не должно вызывать у вас негативных чувств по отношению к нему, равно как это не означает, что он относится к вам с недостаточным уважением или доверием.

5. Лучше быть мягким с людьми и жестким к проблеме. Предполагается, что целесообразно сочетание достоинства разного стиля: «жесткости», когда речь идет о решаемой проблеме, и «уступчивости» в человеческой сфере.

6. Действовать независимо от доверия или недоверия. Степень доверия — недоверия, которое испытывают друг к другу партнеры, решающим образом определяет не только их поведение, но и развитие

ситуации в целом. Одни партнеры вызывают у нас доверие, другие не внушают доверия, да и мы сами можем быть в большей или меньшей степени склонны к доверительности. Гарвардский метод рекомендует строить свое поведение, не ориентируясь на то, что вы будете максимально открыты со своим партнером, который оценит это и в благодарность пойдет вам на уступки. Дело не в доверии или в недоверии, а в готовности действовать на разумных основаниях и в ожидании такой же позиции от партнера.

7. Сосредоточиться на выгодах, а не на позициях. Безусловно, бывают ситуации, когда спор идет именно о позициях, однако довольно часто разные точки зрения на проблему не мешают людям успешно сотрудничать при решении конкретных вопросов. Независимо от того, какие позиции занимают партнеры, главным объектом своего внимания следует сделать поиск взаимовыгодных решений.

8. Изучать интересы сторон. Попробуйте вместо угроз или чрезмерно уступчивых предложений понять интересы сторон. Только определив зону взаимных интересов или их пересечения, можно найти взаимовыгодные решения.

9. Не устанавливать на переговорах «нижней границы». Что такое «нижняя граница»? Это — худший из допустимых вариантов в данной ситуации, на который вы готовы согласиться. Цель «нижней гра-

ницы» состоит в том, что она предотвращает заключение неудачного соглашения, принятие поспешных решений, т. е. удерживает от неразумных шагов. По методу принципиального ведения переговоров человек начинает слишком держаться за свою «нижнюю границу», которая тем самым сковывает его инициативу и воображение. Возможно, в ходе переговоров ваш партнер предложит вам вариант ниже вашей «нижней границы», и вы сразу откажетесь от него. Однако это поспешное решение, потому что можно договориться об особых условиях, делающих это предложение выгодным для вас.

С точки зрения специалистов Гарвардского университета, предпочтительнее вовсе не устанавливать «нижней границы» (чтобы не сковывать своей инициативы). Вместо этого, чтобы защитить себя

от импульсивных неразумных решений, предлагается использовать наилучшую альтернативу предлагаемому решению (НАПС).

Большие шансы на успех будет иметь тот партнер, который продумает возможные альтернативы предлагаемому соглашению и определит для себя наилучшую.

9. Продумать возможность взаимной выгоды. Идти не путем потерь и преимуществ, а направить свои усилия на поиск взаимной выгоды.

10. Представить множество вариантов на выбор, а решение принять позже. Особо оговаривается, что не следует рассматривать один из них, самый выгодный для себя. Это заставит партнеров особенно упорно настаивать на его первоочередном решении.

11. Настаивать на использовании объективных критериев. Для этого (что-

бы защитить себя от нажима партнера, не идти на поводу у ситуации, чувств и желаний — как партнеров, так и своих собственных) стоит заранее оговорить критерии, которыми должно отвечать решение проблемы.

12. Стараться достичь результата, основанного на нормах, которые зависят от воли сторон. Если партнерами сформулированы объективные критерии принятия решений, то они идут к результату, основанному на нормах (выработанных критериях), а не в силу большого нажима со стороны одного из партнеров.

13. Рассуждать и прислушиваться к доводам, уступать принципам, но не нажиму. «Уступчивый» партнер поддается нажиму, «жесткий» строит на нем свою тактику ведения переговоров, «принципиальный» руководствуется принципами, а не идеями борьбы.

По информации ФПУ

Тест «Моя тактика ведения переговоров»

(выберите ответы «а» или «б»)

1. а. Обычно я настойчиво добиваюсь своего.
- б. Чаще я стараюсь найти точки соприкосновения.
2. а. Я пытаюсь избежать неприятностей.
- б. Когда я доказываю свою правоту, на дискомфорт партнеров не обращаю внимания.
3. а. Мне неприятно отказываться от своей точки зрения.
- б. Я всегда стараюсь войти в положение другого человека.
4. а. Не стоит волноваться из-за разногласий с другими людьми.
- б. Разногласия всегда волнуют меня.
5. а. Я стараюсь успокоить партнера и сохранить с ним нормальные отношения.
- б. Всегда следует доказывать свою точку зрения.
6. а. Всегда следует искать общие точки зрения.
- б. Следует стремиться к осуществлению своих замыслов.
7. а. Я сообщаю партнеру свою точку зрения и прошу его высказать свое мнение.

б. Лучше продемонстрировать преимущество своей логики рассуждения.

8. а. Я обычно пытаюсь убедить других людей.

б. Чаще я пытаюсь понять точки зрения других людей.

9. а. Я всегда склоняюсь к прямому обсуждению проблемы.

б. Беседуя, я слежу за развитием мысли собеседника.

10. а. Я отстаиваю свою позицию до конца.

б. Я склонен изменить позицию, если меня убедят.

Оценка ответов

Определите совпадения:

П (протыворство): 1а, 2б, 3а, 4а, 5б, 6б, 7б, 8а, 9а, 10а;

С (сотрудничество): 1б, 2а, 3б, 4б, 5а, 6а, 7а, 8б, 9б, 10б.

Оцените, что преобладает в вашем собственном поведении (С или П), а также определите, на что вы больше ориентированы: на стремление во что бы то ни стало добиться победы, доказать свое (тактика протыворства, конкуренции, конфронтации) или на стремление к совместному решению проблемы (это ориентация на дело, на сотрудничество, кооперацию). Естественно, вторая тактика предпочтительнее.

АТОМ ДЛЯ МИРУ ТА ПРОЦВІТАННЯ

ДІТИ МАЛЮЮТЬ МИРНИЙ АТОМ

Напередодні професійного свята енергетиків у Южноукраїнську підбито підсумки традиційного конкурсу дитячих малюнків «Атом для миру та процвітання». У ньому взяли участь юні жителі міста-супутника АЕС — учні шкіл, гімназії, ліцею, вихованці Центру соціально-психологічної реабілітації дітей, а також діти, які займаються в гуртках і студіях Центру дитячої та юнацької творчості, станції юних техніків і школи мистецтв. На конкурс було подано 64 роботи в чотирьох вікових групах.

Вибираючи кращі малюнки, журі, до складу якого входили професійні художники, представники міського управління освіти, а також відділу роботи з громадською та організацією молоді ВП ЮАЕС, оцінювало художній рівень, майстерність виконання, відповідність заданій темі, відображення ролі атомної енергетики в житті країни, а також оригінальність і своєрідність мислення.

Незважаючи на більш ніж 20-річну історію конкурсу, кожного разу діти демонструють нові ідеї та нове бачення теми. «Дитяча фантазія безмежна, а дитяча творчість завжди цікава», — впевнена член журі, фахівець відділу роботи з гро-

мадськістю та ЗМІ ВП ЮАЕС Влада Тішкова. — Кожен малюнок по-своєму оригінальний, тому оцінювати їх дуже складно. У кожній віковій групі ми виділили не лише три роботи-переможниці: перше, друге та третє місце, а й присудили заохочувальний приз за оригінальність, незвичність виконання та креативність мислення».

Організаторами заходу вже багато років поспіль виступають інформаційно-культурний центр Южно-Української АЕС спільно з міським управлінням освіти.

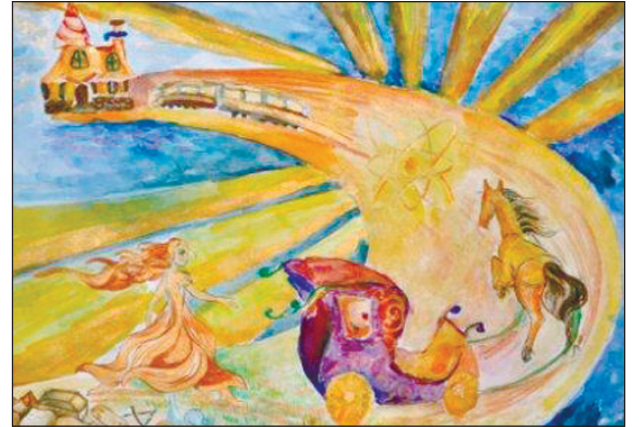
Переможницею серед наймолодших конкурсантів (вікова група 7—9 років) стала учениця школи №4 Олек-сандра Пильцік, яка представила на конкурс

роботу «Я і повітряна куля». Перші місця у вікових групах 10—12 років і 13—14 років присуджено вихованцям дитячої школи мистецтв: відповідно Катерині Івановій за роботу «Мрії здійснюються» та Анастасії Нікітіній за малюнок «Моє місто в майбутньому». У старшій групі (15—16 років) кращою названо роботу учня Южноукраїнського машинобудівного ліцею Євгена Щекіна «Квітни, мій рідний краю».

Спонсором конкурсу вже багато років поспіль висту-

пає ВП ЮАЕС. 16 основних призерів (перші, другі, треті місця та заохочувальні призи в чотирьох вікових групах) нагороджено грошовими преміями. Організатори конкурсу потурбувалися, щоб без подарунка не залишився жоден з учасників — кожен з них отримав солодкий приз. Окрім подарунків застосовуються й інші способи заохочення. Так, кращі художні роботи южноукраїнських школярів стануть сторінками барвистого настільного календаря на 2014 рік.

З ІСТОРІЇ ЛЮДЕЙ АТОМНОГО РЕГІОНУ

Автор песни «В лесу родилась елочка» жила в Малой Виске!

На території Маловишківського району знаходяться дві шахти ГП «ВостГОК» — Смолинская і Новокопальська. В районі Малая Виска розташовано об'єднані шахти, де живуть горняки і, можливо, навіть не догадуються, яка неординарна новогодня історія пов'язана з Малою Вискою! Це історія створення самого хіта «В лесу родилась елочка».

В XIX столітті на території сучасного району Малая Виска (на місці колишньої СШ №3) розташовалась іменна князя Кудашева. Її дружина Раїса Адамовна Кудашева, проживавши в цьому імені, і являється автором знаменитих і таких родних нам строк: «В лесу родилась елочка». Забегая наперед, повідомимо ще один цікавий факт: князь Кудашев в 1913—1915 роках був одним із соучасників будівництва залізничної дороги, котра по проекту повинна була пройти декілька кілометрів від імення, але по настоянню Раїси Адамовни проєкт був пересмотрен: їй дуже хотіло поїздити на поїздах із свого вікна. Вот, оказывается, кому мы обязаны наличием ж.д. станции Малая Виска и участком Одесской железной дороги, соединяющей станции Шевченко и Помошная. Ведь дорога действует до сих пор!

Впрочем, вернемся к судьбе Раисы Адамовны. Родилась она 15 августа 1878 года в семье потомственного дворянина с немецкими корнями, чиновника Московского почтамта Адама Гидройца. Прилежная ученица Раечка еще гимназисткой начала писать стихи, вначале подражая известным поэтам — видимо, поэтому, или же в силу своей природной скромности, свое первое стихотворение «Ручейку» она решила отослать в журнал «Малютка» только в 18 лет, да и то под псевдонимом. С этого времени ее стихи стали регулярно публиковаться в различных детских журналах — в «Малютке», а также в «Подснежнике» и «Светлячке», где тоже было невозможно встретить настоящего имени начинающей поэтессы — только псевдонимы «А.Э.» и «А.Эр.».

Успешно окончив учебное заведение мадам Пуссель, Раїса попала в гувернантку к овдовівшiemу князю Кудашеву і спустила доволно коротке время свет увидела новую княгиню — Раїсу Адамовну Кудашеву. После этого Раїса Адамовна, обладавшая несомненным педагогическим даром, стала учительницей, не оставляя при этом свои поэтические эксперименты. Однажды зимой 1903 года в редакцию журнала «Малютка» попало стихотворение «Елка», которое было немедленно опубликовано в декабрьском номере, как раз к наступающему Рождеству, под уже известным псевдонимом «А.Э.». Так был сделан первый шаг в создании нетленного русского шедевра.

Двама годами позже, 30 октября 1905 года, другой московский дворянин, выпускник Московского университета и Петровской (ныне Тимирязевской) сельскохозяйственной академии, кандидат естественных наук, биолог и агроном Леонид Карлович Бекман, читая своим детям стихи из журнала «Малютка», заинтересовался стихотворением «Елка». Известный нам музыкальный мотив мгновенно появился для тех строчек, что были написаны простым четырехстопным ямбом (со словами про трусишку-зайчика, сердитого волка, итоговую радость детшек). Поскольку сам Леонид Карлович, хоть и играл на фортепиано по слуху, и прекрасной пел, и даже бегло читал с листа, но боялся наделать ошибок в нотной записи. Пропавшая этой мелодии не дала его супруге — профессору Московской консерваторки и ее золотая медалистка, пианистка Елена Александровна Бекман-Щербина. Впоследствии супруги стали сочинять для детей и другие песни и, чтобы не переписывать их без конца для знакомых, решили издать сборник с рисунками-силуэтами.

Когда в России случилась революция, страна вступила в смутное время. Князь Кудашев скончался, не вынеся таких перемен, их с супругой дом был разграблен и впоследствии реквизирован, а скромная учительница, проделав обратный путь «из князя в грязь», была вынуждена искать и новый кров, и новую работу. Устроившись библиотекарем, по старой памяти Раїса Адамовна вновь попыталась писать, но новой стране в лице редакторов советских изданий совсем не нравились простые лирические детские стишки, в которых, как они находили, были какие-то «не такие» слова. И уж конечно, во всей этой круговерти поэтессы и звать не могла, что ее стихотворение стало песней — лишь в 21-м году, случайно в поезде, когда попутчица решила по старинной советской традиции удивить ее способностями своей внучки, Раїса Кудашева услышала, как маленькая девочка поет удивительно знакомые слова.

И снова двадцатилетнее забвение. Как раз в 20-х годах прошлого века в стране полным ходом шла и культурная революция: антирелигиозный разгул уничтожил празднование Рождества Христова со всеми атрибутами, пострадал попутно и придуманный Владимиром Одоевским Дед Мороз, и многие сказки, песни, стихи.

Но наконец власть имущие одумались и «добро» на новогодние утренники и прочие атрибуты праздника было дано советским детям. 1 января 1936 года в Колонном зале Дома Союзов состоялась первая Кремлевская елка, традиция проведения которой сохраняется до сих пор. Когда в 1941 году известная детская писательница и редактор Эсфирь Михайловна Эмден занялась состав-

лением поэтического сборника «Елка», она обнаружила, что подлинное имя автора стихов в песне «В лесу родилась елочка» неизвестно. С настоящей любовью, достойной подражания, она занялась поиском автора, что стало очень нелегким делом.

В знаменитой «Ленинской библиотеке» подшивки «Малютки» не оказалось. В «Исторической библиотеке» были все номера «Малютки» за 1904 год, в то же время за 1903 — ни одного номера. Искомый номер нашёлся у библиофилов, но это был лишь первый шаг, поскольку следовало уже установить, кто скрывается за подписью «А.Э.». Для этого потребовалось поднять архив и переписку журналу — еще месяц полугодовых поисков увенчался успехом: из бумаг сгинувшего в лихолетье журнала Эмден установила, что А.Э. и Раїса Кудашева — одно и то же лицо. С этого момента знаменитую песню исполняли уже как песню на стихи Кудашевой и музыку Бекмана.

Вдова Леонида Карловича отказалась от своей доли прав на песню в пользу нуждавшейся Кудашевой, которой до конца своих дней пришлось жить на маленькую пенсию — лишь иногда ей доставались жалкие гонорары за публикацию песни в детских сборниках.

По песне же напильником прошлась цензура: вместо «мужичка», которого везла «лошадка мохноногая», откуда-то появился сидевший на дровнях политкорректный «старичок», а на всех иллюстрациях к стихотворению в санях стал изображаться почему-то вовсе не крестьянин, а Дед Мороз. И хотя Кудашева «отстояла» в 1941 году строку «спи, елка, баю-бай», прижилась как раз отредактированный вариант «спи, елочка, бай-бай».

Подлинная слава пришла к Раїсе Адамовне только в конце 50-х годов прошлого века, когда вышло аж два интервью в «Огоньке» и «Вечерней Москве», однако вряд ли это имело большое значение, поскольку в письме к своей подруге Сытиной она написала: «Я стараюсь крепиться и не падать духом... Если бы хоть немного пораньше!» Да и всю свою жизнь она относилась к широкому признанию своих трудов весьма прохладно, поскольку с ранних лет и до конца жизни оставалась очень скромной, всегда печатаясь под псевдонимами и объясняя это впоследствии так: «Я не хотела быть известной, но и не писать не могла». Всего же Раїса Кудашева сочинила около 200 стихотворений, рассказов, сказок, а с конца 40-х годов стали выходить сборники ее произведений.

Умерла Раїса Адамовна в 1964 году скромной 86-летней пенсионеркой.

Песня «В лесу родилась елочка» стала поистине народной, и пусть авторам она не принесла какого-то богатства или даже достатка, но обессмертила их имена, став

не только национальным, но и мировым шедевром. В гала-концерте «Мир встречает Рождество», который проходил 22 декабря 2002 года, ее спели Пласидо Доминго, Хосе Каррерас, Эмма Шаплин и Сиссел.

Материал подготовлен при содействии
Николая КАВУНА,
председателя профкома
Смолинской шахты

Канонический текст стихотворения
«Елка», опубликованный в журнале
«Малютка» в №12 за 1903 год:

Гнутся ветви мохнатые
Вниз к головкам детей,
Блещут бусы богатые
Переливом огней;
Шар за шариком прячется,
А звезда за звездой,
Нити светлые катятся,
Словно дождь золотой
Поиграть, позабавиться
Собрались детки тут,
И тебе, Ель-красавица,
Свою песню поют.
Все звенит, разрастается
Голосков детских хор,
И, сверкая, качается
Елки пышный убор.

В лесу родилась Елочка,
в лесу она росла,
Зимой и летом стройная,
зеленая была!
Метель ей пела песенки: спи,
Елка... баю-бай!
Мороз снежком укутывал:
смотри, не замерзай!
Трусишка зайка серенький под
Елочкой скакал,
Порой сам волк, сердитый волк
рысцою пробегал!

Веселей и дружнее
Пойте деточки!
Склонит Елка скорей
Свои веточки.
В них орехи блестят золоченные
Кто тебе здесь не рад, Ель зеленая?

Чу! снег по лесу частому
под полозом скрипит,
Лошадка мохноногая торопится,
бежит.
Везет лошадка дровенки,
на дровнях мужичок.
Срубил он нашу Елочку
под самый корешок
Теперь ты здесь, нарядная,
на праздник к нам пришла,
И много, много радости
деткам принесла.

Веселей и дружнее
Пойте деточки!
Склонит Елка скорей
Свои веточки.
Выбирайте себе, что понравится
Ах, спасибо тебе, Ель-красавица!

Засновник: Професійна спілка
працівників атомної енергетики
та промисловості України
Видавець: Редакція газети
«Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
каб. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів
відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами
лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник
України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірною